

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — nedeljska
izdaja celoletno 96 Din,
za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Histerija

Vsak bo priznal, da sile, ki danes vodijo Nemčijo, niso več povsem normalne. Da bi se nas ne razumelo napak, se moramo izražati bolj točno: nemški Führerji so sami na sebi gotovo čisto zdravi na duši in telesu, toda ozračje, ki v njem živijo in katero so sami ustvarili, je bolno in vpliva na njihova dejanja. Če motrimo državno in kulturno politiko Hitlerjevega rajha, si je ne moremo razlagati drugače, kakor da se je narodnih socialistov, vzeti kot kolektiv, polastila neka histerija, ki se večini izučkuje v čisto brezmišelnih činih in nerazumljivih blodnjah, ki spominjajo na nekatera razdobja evropske zgodovine, ko so se polastili usode tega ali onega občestva najčudenjši fanatiki. Fanatizem prezira življenje; on je čisto prevzet svoje ideje, ki ji žrtvuje vse: zdravi smisel za realne pogoje življenja, vso tradicijo in svoje soljudi, ki jih pošilja v tisočih in tisočih na morišče, če ne morejo in nečejo verjeti v njegovo idejo. Če je odpor večji, nego je pričakoval, če ideja ne zmaguje zadosti hitro in če mesto vseh celotni rodni nepričakovane poraze, zdaj tu zdaj tam, se fanatizem izrodi v histerično divjanje, ki se more potolažiti le s potoki krvi in z mučenjem ljudi, ki nečejo podleči vplivu blodne ideje. V takem položaju je po zaslugi Hitlerjevega nacionalizma današnja Nemčija.

Ker je Nemeec filozof po bistvu, si ne more zamisliti in realizirati države brez metafizične podlage kakšnega abstraktnega nazora — v tem so si pruski narodni socialisti in ruski boljše-viki popolnoma enaki. Ker pa je Nemeec povrh tega človek, ki ne ljubi določene oblike in raje ter snuje v globinah, ki navadnemu razumu niso dostopne, zato je tudi Hitlerjevski zamisel države meglen in nemogoč ter fantastičen, kakor je fantastičen stari germanski »Nebelheim«. Adolf Hitler ali pa prav za prav njegovi prijatelji so to miselnost dognali do viška in sedaj iščejo nadsvetovne podlage za svoj rajh in njegovo politično ter kulturno življenje in razvoj — starogermanskem bajeslovju. Nekaj podobnega je bilo za časa francoske revolucije, ko so si postavili za vzor staro rimsko republiko. Seveda je ta življenje še vedno bližja nego bajke starih Germanov o postanku sveta, človeka in države, ki so nastale, ko so se ljudje nahajali na najnižjih stopnjah omike. Samo Hitlerjevskemu nacionalizmu je moglo priti na um, da osnuje novo nemško državo na paganstvu, ki ga je utemeljitelj nemške cesarstvene ideje, veliki Karol, do dna iztrebil in šele takó omogočil kulturni dvig in važno vlogo nemškega naroda v zgodovini.

Spričo tega ni čudno, da se zdaj vse, kar je v Nemčiji ostalo še zdravega in zvestega krščanske tradiciji, dviga proti izenačevalnim poizkusom fanatikov Hitlerizma, ki s svojim blaznim poizkusom upostavitve neke najvne barbarske mitologije le povečujejo strašni kaos v Nemčiji in razdirajo še zadnje stebre evropske omike in pravstva. Čeprav poznamo Nemca kot najposlušnejšega državljanja, se nič ne čudimo, da se mu je to početje režima uprlo in zato vidimo danes, štiristo petdeset let po takozvani reformaciji, kako so katoličani in protestanti v Nemčiji edini v obrambi krščanskih verskih in moralnih resnic pa krščanske kulture sploh. Prav zato, ker je znani katoliški bogoslovec tübinske univerze, Karel Adam to dejstvo na proslavi svetega leta v Stuttgartu prav posebno poudarjal, so Hitlerjevi oprode pokonci in besnijo, ker se najbrže pač že sami zavedajo, da je enotna krščanska fronta v Nemčiji le sad njihove fanatične starogermanske propagande. Narodni socialisti se ne morejo izgovarjati na to, da takozvana »Deutsche Glaubensbewegung«, ki javno na shodih širi paganstvo, ni eno in isto ko režim, ker ne morejo oporekati dejstva, da režim tega pokreta ne zadržuje, ampak ga celo po svojih oficijelnih voditeljih pospešuje ter dovoljuje propagando nemškega bajeslovja celo v šolah. Tudi se ne more očitati ne profesorju Adamu ne nemškimi katoličanom sploh, da so hoteli s svojim protestom proti takemu germanstvu vzbuditi v svojih poslušavcih razpoloženje proti režimu, zakaj ravno profesor Adam je med onimi, ki so prvi javno in v svo odkritostjo izpovedali svoj globoko občuteni kredo v nemški narod, nemškega duha in nemškega vodjo in tudi na shodu v Stuttgartu sta tako Adam kakor škof Sproll poudarjala, da »brez-pogojno podpirata novo nemško državo in njenega vodjo ter sta za pozitivno sodelovanje z njim«. Če pa so katoliki v Stuttgartu slovesno protestirali proti oficijelnemu podpiranju nemškega paganstva, proti bogokletnemu izpačenju Kristusa, iz katerega delajo Hitlerjevi predhodnika nordijske vere in proti zaničevanju svetnega pisma stare zaveze, ki je gotovo brez primere vzvišeno nad otročjimi bajkami starih Germanov in njihovim krvnoplemenskim tolmachenjem po Hitlerjevskih filozofih — imajo do tega polno pravico kot državljani, ki jim je ta pravica slovesno zajamčena po konkordatu Hitlerja s Sveto stolico.

Gre torej za obrambo najsvetejšega, kar človek in narod imata: za svobodo vesti, vere in nazora sploh, kar nemški fašizem tepta z enako brezobzirnostjo, kakor komunizem, ki ga Hitler takó pobija. Zato morajo simpantje vsega sveta biti z nemškimi katoliškimi in protestantskim ljudstvom, ki se brani proti temu, da bi mu fanatična klika rjavosrajčnikov narekovala sedaj še vero in svetovni nazor. To je nekaj, proti čemur mora vstati ves kulturni svet, zakaj sicer homo res utonil v divjanstvu in bodo svet vodili zdaj ti zdaj oni poglavarji, kakor v časih najhujšega mraka, ter Evropcem, ki so večini umirali za svobodo prepričanja, vbičali v glavo svojo vero z batinami, koncentracijskimi tabori in rabeljsko sekuro.

Kako je narodnosocialistični režim v Nemčiji prignal stvari do najvišje točke, priča »Germania«, glasilo podkanclerja Papena, ki je prvi iz katoliškega tabora prešel k Hitlerju in se prizadeval, kako bi se mogel ustvariti »sinteza« med katolicizmom in Hitlerjevskim nacionalizmom. Njegov list, ki do danes ni našel besedice »ni najhujše graje režima, se je zdaj čutil

Jamstvo Anglije:

„Avstriji moramo in tudi bomo pomagali“

Ako bo Nemčija ostala irrdovratna do skrajnosti, bodo velesile naše načinov, da Avstrijo zavarujemo pred Hitlerjevci

Angleški zun. minister sir John Simon

Dunaj, 25. jan. Londonski dopisnik »Neue Freie Presse« javlja svojemu listu iz Londona, da postaja v angleških političnih krogih zanimanje za neodvisnost Avstrije čedalje večje in da se vrši velik pritisk javnega mnenja na angleško vlado, da s krepko kretinjo pridobi nemško vlado za to, da prizna in zajamči Avstriji državno neodvisnost v smislu vprašanja, ki ga je avstrijski poslanik včeraj postavil v Berlinu. Visok uradnik zunanjega ministrstva v Londonu je odgovoril časnika, da je sedaj vse odvisno od odgovora, ki ga bo nemška vlada dala Avstriji, kajti šele na podlagi tega odgovora se bodo velesile mogle odločiti za nadaljni postopek v obrambo avstrijske neodvisnosti. Tri možnosti so zaenkrat odprle:

Tri možnosti

1. Nemška vlada prizna upravičenost avstrijskih pritožb, obljubi, da bo odslej preprečila nemški narodni socialistični stranki, da se nadalje ruje v Avstriji in končno, da obljubi Avstriji jamstvo neodvisnosti.

2. Nemška vlada avstrijske pritožbe gladko odkloni in si prepove takšne očitke. V tem primeru bi se Avstrija obrnila na evropske velesile in če bi avstrijska vlada bila v stanu, da dokáže vmešavanje Nemčije v avstrijsko notranjo politiko, bi velesile na vsak način napravile skupen korak v Berlinu ter opozorile Nemčijo, da bo zadeva morala priti pred najvišje razsodišče Zveze narodov.

3. Nemška vlada lahko odgovori tudi dvoumno in sicer tako, da sicer ne prizna upravičenost avstrijskih očitkov, pač pa, da je pripravljena te pritožbe študirati in pokazati v svojih odnosih do Avstrije neko popustljivost.

Angleška vlada je popolnoma prepričana, da nikakor ni več v interesu ravnotežja v Evropi, če to razmerje med Dunajem in med Berlinom traja dalje. Avstriji se mora pomagati in se ji bo tudi brez-pogojno pomagalo. Pač pa je angleška vlada mnenja, da je zaenkrat boljše, ako poskusijo še s prijateljskimi sredstvi mirnega posredovanja v Berlinu, ker je verjetno, da se bo nemška vlada nasvetom velesil vdala in da se čaka s skrajnimi sredstvi do trenutka, ko bo popolnoma jasno, da hoče berlinska vlada ostati irrdovratna do konca. Zelo koristno bi pa bilo in bi posredovalno vlogo velesil olajšalo, če bi vse stranke in vsi stanovi v Avstriji dejansko pokazali, da jim je neodvisnost avstrijske domovine res pri srcu in da se hočejo enodušno za njo boriti do zmag.

Casnikar je vprašal imenovano politično osebnost tudi o načinu pomoči, ki bi jo angleška vlada bila pripravljena nuditi v Avstriji izven okvira politične pomoči, ki jo je zunanji minister itak že dovolj jasno obljubil. Dobil je sledeči odgovor: »V zunanjem ministrstvu zboruje že nekaj časa posebna komisija, sestavljena od zastopnikov različnih ministrstev in ki razpravlja o raznih olajšavah, kot so na primer prednostne carine, uvozne olajšave in slično, ki bi jih Anglija Avstriji lahko nudila v najbližji bodočnosti. Vprašanje je težavno, toda angleška vlada z vsó močjo pritiška, da bi se tudi na tem polju naše izdatne ugodnosti.

dolžnega, da proti postopanju oblasti, ki sedaj divja proti Adamu in katoliški mladini ter proti duhovščini, nastopi in da brani svobodo katoličanov, ki nečejo dopustiti, da bi se Nemčija čisto razkristijanila. Seveda je treba barona Papena opozoriti, da je prišel na pozorišče z veliko zamudo, in ga vprašati, kje je bil, ko so režimerci zapirali katoliške duhovnike in protestantske pastore že davno pred stuttgartskim shodom? In zakaj je mož, ki je v Rimu sklenil v imenu režima konkordat, ves čas molčati, ko je režimski aparat začel gonjo zoper knjige krščanskega razodetja in začel pritiskati na mladino, da se pridruži Wolanovuemu kultu? Nerazumljivo je tudi, da gospod Papan ne najde proti tej propagandi nobenega drugega sredstva kakor »Germanijos«, ki v precej pomembnem tonu brani katoliškega univerzitetnega profesorja, ko pa je gospod Papan vicekancler in ima vsak čas priliko, da se obrne na Hitlerja samega. Mar je tudi Papan že prepričan, da Hitler ni več »Führer« novega rajha, ampak da so mu vzeli vaji iz rok najhujši kričači in histeriki narodnosocialistične stranke?

Toda v tem slučaju katoliku Papenu v takem režimu ni več mesta. Tako sodi ves katoliški in kulturni svet

London, 25. jan. b. Snočnja vladna seja je bila predvsem posvečena avstrijskemu problemu. Trajala je skoraj poludruge uro. Kakor zatrjujejo v političnih krogih, se Velika Britanija ne bo prenašala, ampak bo predvsem čakala na razvoj dogodkov, zlasti na pogajanja med Rimom in Parizom z ene strani in na nemški odgovor na avstrijsko noto z druge strani. Velika Britanija zastopa stališče, da bi se moral nato storiti skupen korak velesil v Berlinu. Če bi tudi ta ostal brez rezultata, ostane Avstriji samo še ena pot: Zveza narodov. S takim stališčem pa bi Nemčija prevzela na sebe težko odgovornost zaradi sabotiranja pomiritev srednje Evrope, z druge strani pa se lahko zgodi tudi to, da bi Francija in Italija vendarle izvršili svoj načrt v Podonavju, ki bi šel v tem primeru vsekakor na škodo Nemčije. Avstrijsko vprašanje pa ne bo več osamljeno, ampak se bo povežalo z vprašanjem evropskega oboroževanja in pa s saarskim problemom.

Italija: Ne prenašimo se

Rim, 25. jan. b. V nemško-avstrijskem sporu ne pričakujejo v tukajšnjih političnih krogih nobenega izenačenja. Fašistični listi trdijo, da se po

Stališče Francije: Mednarodno jamstvo za varnost Avstrije pred nemško nevarnostjo

Pariz, 25. jan. b. V tukajšnjih političnih krogih je zelo neugodno odjeknila poluradna nemška izjava, po kateri nemška državna vlada trenutno proučuje avstrijsko pritožbo. Že sedaj se namreč naglašja, da bo ta pritožba v najkrajšem času objavljena v pravi luči, to se pravi, avstrijske trditve bo Nemčija »popravila«. Tukajšnji krogi uvidevajo, da se avstrijski problem reši lahko samo na ta način, da se potom posebne pogodbe med državami prizna avstrijska nevtralnost z ene strani, z druge strani pa da se zagotovi njena neodvisnost in samostojnost. V tej smeri so se že pričela mednarodna pogajanja, istočasno pa so se pričele tudi debate o akciji za gospodarsko pomoč Avstriji. To vprašanje se posebno proučuje v Londonu. Sicer je angleška vlada precej vezana s sklepi imperikalne konference v Oltawi, vendar pa obstoji upanje, da bo v tej smeri lahko še ob pravem času dosežen sporazum med Anglijo in dominijoni, tako da gornja zadeva ne bo delala zaprek, ko bo vprašanje zrelo.

Berlinske tolažbe

Berlin, 25. jan. c. Glede vesti inozemskih listov, da se je Avstrija obrnila na Zvezo narodov, da bi se tam obravnavalo vprašanje napetih odno-

pritožbi v Berlinu in po diplomatski akciji v Parizu in Londonu, avstrijska vlada ne bo prenašala. Ona sedaj pričakuje odgovor nemške vlade na pritožbo, ki jo je avstrijski poslanik Tauschitz izročil nemškemu zunanjemu ministru von Neurathu. Zato se smatra vest o izrednem zasedanju Sveta Zveze narodov kot preuranjena. O tem je bil storjen le formalni predlog, toda brez znanja avstrijske vlade, ker v tem vprašanju se trenutno vrše diplomatska pogajanja in bi ne bilo umestno, da bi se spor prenese pred Zvezo narodov, ker bi se s tem položaj samo še poslabšal. Tako stališče avstrijske vlade smatrajo lašistični listi za pravilno, pri tem pa z gotovo skrbjo naglašajo, da bi bili dunajski krogi lahko prisiljeni, da avstrijsko nemški spor le predložijo Zvezi narodov, če se bo teroristična akcija nemških narodnih socialistov še nadaljevala. Avstrijski poslanik v Rimu ni od svoje vlade dobil navodil, da se priključi akciji svojih tovarišev iz Londona in Pariza, ker je bilo to odveč. Italijanski državni podtajnik Suvich je bil že v času svojega bivanja na Dunaju priča teroristične akcije narodnih socialistov, razen tega pa mu je dal dr. Dollfuss, tako trdijo listi, na razpolago ves dokazilni material o rovanju narodnih socialistov v Avstriji.

Šajev med Nemčijo in Avstrijo, se tukaj izjavlja, da je avstrijski opolnomočeni minister v Zenevi izrecno izjavil, da se je z glavnim tajnikom ZN razgovarjal samo o avstrijskih notranjih zadevah. Nemško časopisje priznava, da se je avstrijski poslanik v Berlinu zelo pritožil pri nemškem zunanjem ministru zaradi dogodka v Avstriji in da je izrazil, da bo Avstrija le z obžalovanjem morala iskati pri ZN opore, če Nemčija ne bi mogla dati zadostnih garancij za to, da se iz Nemčije ne bodo podpirali avstrijski atentatorji. Pritožbe avstrijskega poslanika se bodo v nemškem zunanem ministru najpazljivje pretresale in se bo njihova vrednost pravilno ocenila.

Koncentracijski tabori

Dunaj, 25. jan. m. Koncentracijska taborišča, ki jih je določila zvezna vlada za avstrijske narodne socialiste, so postala premajhna. V teku večerajšnega dne je policija iz Inomosta pripeljala okoli 20 akademikov, ki so pri zadnjih nemirih v Inomostu metali bombe pred univerzo. Za te akademike ni bilo v Wellersdorfu nič več prostora. Ker se teroristična dejanja narodnih socialistov nprestanjo množijo, je zvezna vlada sklenila, da odpre nova koncentracijska taborišča.

Vlada Milana Srškiča padla

Nikola Uzunovič sestavlja novo ministrstvo

Belgrad, 25. jan. AA. Danes ob 17 se je vršila seja ministrskega sveta. Na seji je predsednik ministrskega sveta dr. Milan Srškič sporočil, da je predložil Nj. Vel. kralju ostavko vsega kabineta in da je Nj. Vel. kralj blagovolil ostavko sprejeti, tako da bo vlada vodila posle, dokler se ne sestavi nova vlada. Nj. Vel. kralj je po konzultiranju predsednika senata in predsednika narodne skupščine poveril mandat za sestavo vlade Nikoli Uzunoviču, prejšnjemu predsedniku ministrskega sveta in narodnemu poslancu.

Dr. Milan Srškič se je rodil leta 1880. V svetovni vojni je služil kot rezervni oficir v bosanskem polku in je prišel krmalu v rusko ujetništvo, odkoder se je po posredovanju svojega svaka dr. Spalajkoviča kmalu vrnil v Srbijo in postal član

jugoslovanskega komiteja. Leta 1918 je postal član začasnega narodnega sveta in prvi predsednik začasne vlade za Bosno in Hercegovino. Vso povojno dobo je zastopal Sarajevo v narodni skupščini. Kot minister za šume in rude je pripadal Pašičevemu kabinetu od 1922 do 1924, v naslednjem koalicijskem kabinetu je bil notranji minister, od 6. 11. 1924 do 8. 4. 1926 je bil ministier za izenačenje zakonov. V treh kabinetih Uzunoviča od aprila 1926 do aprila 1927 je bil minister pravooedja, kar je ostal tudi pod naslednjim kabinetom Vukičevića. Notranji minister je bil tudi v drugem Živkovičevem kabinetu in v vladi, ki jo je aprila 1932 sestavil Marinkovič. 29. 6. 1932 je sestavil svojo prvo vlado, ki pa je morala odstopiti že 3. 11. 1932. Dva dni pozneje je sestavil novo vlado, ker sta bila izmenjena samo dva ministra in ki je v glavnem ostala ista do sedanje demisije.

Originalen predlog Češkoslovaške za gospodarsko sodelovanje Male zveze

Praga, 25. jan. b. Neposredno po gospodarski konferenci Male zveze se je pričela intenzivna diskusija o predlogu za povzdigo izvoza, ki ga je objavil bivši finančni minister dr. Engliš. Diskusija je postala posebno živahna, odkar je na svetovnih denarnih tržiščih pričela padati češka krona, ki je včeraj ob zaključku borze v Zenevi notirala 14.25, danes pa je začela s 14 z zaključku paritetu 15.30. Po mnenju dr. Engliša je vzrok padanju izvoza v previsokih cenah češkoslovaškega blaga in bo radi tega potrebno znižati cene, kakor tudi obrestna mera. Dr. Engliš predlaga v to svrhu uredbo izvoznih doplačil in sicer na ta način, da vsak izvoznik prejme na svoje valute, ki jih izroči narodni banki, 10—15%, uvozniki v Češkoslovaško pa naj bi plačali pri narodni banki enako visoka doplačila za potrebne valute. Dr. Engliš trdi, da bi na ta način ostale cene v državi nespremenjene, ostala pa bi tudi nedotaknjena vrednost češke krone. Strokovnjaki iz krogov narodne banke, trgovine, industrije in trgovaško obrtniških zbornic pa trdijo baš nasprotno. Borba ta ni odlo-

čena, vendar pa dosedanji finančni minister Frampel precej simpatično presoja predlog dr. Engliša in ni izključeno, da ga bo le z nekaterimi spremembami tudi sprejel. Vlada v tej smeri že pripravlja zakonski načrt, ki določa, da se zlata vrednost krone ne sme menjati. Uvoz bo obremenjen z doplačili, ki se bodo uporabila za uravnoteženje izvoza. Višino doplačil in premij bo določil ministrski svet. Na vsak način se bo vlada trudila, da bodo premije take, da se bodo lahko prilagodile potrebam in razmeram. Dokler traja nesorazmerno med nakupom in izvozno močjo češke krone, bo ta odnos določen na dalje časa. Vlada bo predvsem posvetila največjo pozornost zaščiti domačega poljedelstva in sicer tako, da bo ustanovila izvozna monopolna društva, istočasno pa se bodo ukinile uvozne cene žitnega in živinskega sindikata, ki se bodo zamenjale s kompenzacijskim in deviznim postopkom. Dohodki se bodo stekali v državno blagajno. Če bo potrebno, se bodo izvršili ukrepi za zavarovanje izvoza poljedelskih proizvodov in cene domačim žitaricam.

Rusija snuje baltski blok

Baltske države se organizirajo — da bi lažje „prenesle“ rusko prijateljstvo

Varšava, 25. jan. tg. Ni še dolgo tega, kar so listi poročali o nekem skupnem načrtu, ki sta ga izdelala poljski in sovjetski zunanji minister, namreč da se vse baltske države povežejo v nenapadljivi blok, kateremu bi Poljska in Rusija skupno jamčili nedotakljivost državnih meja držav, ki ga sestavljajo. Obisk letskega zunanjega ministra Salnaisa v Stockholmu in v Helsinkih je vprašanje tega naknadno od Rusije in od Poljske zanikanega pakta zopet postavilo v ospredje političnega zanimanja. Male baltske obrežne države se očividno bojijo sovjetske ponudbe, ker se čutijo v nevarnosti, da ne bi polagoma v rusko-poljskem objemu izgubile svojo samostojnost, in bi bile pripravljene pristati na to ponudbo, ki je za nje brez dvoma velike važnosti, le pod pogojem, ako bi se v baltski pakt včlenile tudi druge velike severno-evropske države, kot sta Švedska in Norveška. Zunanji minister Salnais je potoval v Švedsko baš s tem namenom, da povpraša švedsko vlado, če bi bila voljna stopiti v tesnejše zveze, politične ali gospodarske z malimi obrobni državami Baltskega zaliva.

Dosedaj prav posebno prijateljskih stikov med Švedsko in med baltskimi državami ni bilo, ker so švedske socialistične vlade zamerile baltskim državam njihovo neprestano oboroževanje in niso hotele sprejeti razorožitve kot jo je v svoji državi izvedla švedska vlada. Baltske države pa so zamerile Švedom, češ, da so preveč sebični in da hočejo položiti na bremena malih obrobnih sosed

sovjetske Rusije vse breme protisovjetske obrambe, mesto da bi Švedska sodelovala, ker bi tudi njena neodvisnost bila neogrožena v primeru, da sovjetska Rusija podere na tla in pomeče v morje baltske države. Ministru Salnaisu se je posrečilo v glavnem vse nesporazume odstraniti in ustvariti boljše razpoloženje za sodelovanje vseh severnih držav, sodelovanje, ki bi omogočilo temu bloku, da stopi v pogajanja z Rusijo in s Poljsko v smislu zgoraj navedenega predloga.

Konferenca zunanjih ministrov se bodo še nadaljevala in je predvidenih več važnih potovanj in posvetovanj v omenjenem pravcu. Med Letonsko in med Finsko pa je že dosežen zelo obsežen sporazum, ki uvaja stalne redne konferenčne obede zunanjih ministrov, na katerih naj bi se skupno določevala smernice za zunanjo politiko obeh držav. Isto nameravajo doseči tudi z Estonijo in sicer na velikem sestanku zunanjih ministrov, ki je naznanjen za sredino prihodnjega meseca v Rigii. Iz tega se razvidi, kako resno so baltske države sprejele rusko-poljski predlog in kako se pridno med seboj posvetujejo in utrjujejo, tako, da bi mogle kot močna politična skupina brezskrbno „prenesti“ poljsko-rusko prijateljstvo. Naravno je, da tudi poljska vlada, ki z vsemi sredstvi skuša konsolidirati mir na svojih severnih mejah, z vsemi sredstvi pomaga temu zblizovalnemu pokretu, ki vstaja iz prvotnih nejasnih oblik v vedno bolj določeno gotovost.

„Letos še ne bo vojne“ ... tolaži japonski mornariški minister

Tokio, 25. jan. c. Debata o proračunu zunanjega ministrstva se še nadaljuje in je japonski zunanji minister Hirota imel drugi govor o japonski zunanji politiki. Naglasil je, da japonska boče, da se ohrani mir na Daljnem vzhodu. Minister je izjavil, da je japonska pripravljena, da se sporazume z Rusijo v vseh vprašanjih, predvsem pa v vprašanju mandžursko-kitajske železnice. Kar se tiče odnosov do USA, pravi minister, da pričakuje velike težave v vprašanju podaljšanja pomorskega sporazuma. Vsako raz-

čunanje s spremembo japonske zunanje politike ni na mestu. Za njim je govoril mornariški minister, ki je izjavil, da bi bila največja nevarnost za Japonsko, če bi se danes mislilo na zmanjšanje proračuna mornariškega ministrstva. Tudi on upa, da ne bo na Daljnem vzhodu prišlo letos do nobene vojne krize. Japonska zunanja politika pa se mora zavedati, da bo uspela le tedaj, če se bo naslanjala na močno japonsko orožje.

Madjarska zunanja politika

„Pozdravljam Italijo in Nemčijo“ (Gömbös)

Budimpešta, 25. jan. AA. Predsednik madjarske vlade Julij Gömbös je odgovoril v parlamentu markuju Palaviciniju, ki je v utemeljil svoje interpelacije kritikoval madjarsko zunanjo politiko. Gömbös je med drugim izjavil:

Madjarska bo ostala zvesta politiki svobodne roke, ki predstavlja v njenem sedanjem položaju najzmožnejšo pot. Madjarska ne taji svojega prijateljstva z Italijo in Nemčijo, ker ima konkretnih dokazov o tem, da ti dve državi iskreno podpirata gospodarsko okrepitev Madjarske. Toda Madjarska je hkratu tudi odločena začeti intenzivnejše razgovore v prijateljskem duhu tudi z vsako drugo državo, če bo to zahteval njen interes.

Obisk zunanjega ministra Kanye v Parizu, je nadaljeval Gömbös, je takisto doprinesel k atmosferi, kakršno že zdavnaj zahteva opozicija in kakršne si tudi Gömbös sam želi. Madjarska, je nadaljeval ministrski predsednik, bo tudi nadalje zasledovala pravilno politično linijo, da pridobi državi, ki je ob ustju Dunava dokaj osamljena,

čim več prijateljev. Potovanja zunanjega ministra niso bila brez političnega pomena. Obisk v Rimu bi mogel obroditi tudi konkretne uspehe, toda ker hoče biti kratek, je nadaljeval Gömbös, se hoče to pot zadovoljiti z ugotovitvijo, da je bilo pravilno napraviti obisk vladi države, ki je Madjarski pripomogla, da se je rešila iz politične osamljenosti. Kar se tiče potovanja v Berlin, je nadaljeval Gömbös, ni ta pot prav nič škodovala odnosjem med Madjarsko na eni in Italijo in Avstrijo na drugi strani. Ta obisk je bil potreben glede na to, da je okrepitev hitlerjevskega režima v Nemčiji pomembna ne samo za politični, temveč tudi za gospodarski položaj te države.

G. Gömbös je nato omenil obisk v Bolgariji in Turčiji. Ta dva obiska sta bila najlepša dokaza prijateljstva do teh dveh držav. Tudi Madjarsko zanimajo balkanska vprašanja. Madjarska je činitelj, s katerim je treba računati pri reševanju problemov ob ustju Dunava.

Zaščita kmeta

Belgrad, 25. januarja. AA. Na podlagi čl. 15 uredbe o zaščiti kmeta je dal pravosodni minister tole avtentično pojasnilo: Čl. 6 uredbe o zaščiti kmeta se mora tako razumeti, da se morajo vsa sredstva, zavarovana na premičnih in denarnih terjatvah, razen tistih, ki se nanašajo na terjatve iz čl. 8 I. odstavka, 1. stavka, odstaviti in vse te stvari dati v svobodno razpolago dolžniku kmetu z omejitvami iz čl. 11. Prav tako se morajo vrniti dolžniku kmetu na svobodno razpolago z omejitvami iz čl. 11 vse njegove premičnine, nad katerimi je prisilna prodaja, (izvršilna dražba) z uveljavitvijo te uredbe odgodena.

Ponarejeni bankovci

Belgrad, 25. jan. AA. Glavne karakteristike, po katerih se lahko hitro spoznajo ponarejeni jugoslovanski bankovci po sto dinarjev (Cluj, Romunija) od pravih bankovcev, so te:

A. Na licu bankovca: 1. Nad podpisom je natisnjeno namerstvo »Clan uprave« — »Čdam uprave«; 2. Stevilčna karakteristika sredi bankovca je pri falzifikatih znatno večja in zelo netočna izdelana; 3. Na falzifikatu je podpis »A. Radović« predebel, podpis »I. J. Bajloni« pa pretenak; 4. Simbolična figura na obeh od pasu navzgor je slabo izdelana, zlasti prst, ki so predebeli in skrivljeni.

B. Na hrbtni strani bankovca: 1. Pri falzifikatu prevladuje rdeča barva v močnem karminskem tonu; 2. Solnčna polobla na obzorju morske pokrajine na falzifikatu ne obstoji; 3. Postava kmeta na hrbtni strani falzifikata je zelo slabo izdelana, zlasti leva roka od lehti navzdol je preveč pategnjena in so prsti ukrivljeni in predebeli; 4. Besedilo na hrbtni falzifikatu je slabo reproducirano, pretanko in nepravilno; 5. Vodni tisk na falzifikatu se znatno razlikuje od vodnega tiska pravega bankovca, ki je izdelan v finih črtah, medtem ko so na falzifikatih grobe črte. Tudi papir je pri falzifikatih debelejši s topim zvokom in se na prvi pogled razlikuje od papirja pravih bankovcev.

Jugoslovanska narodna stranka

Belgrad, 25. jan. m. Narodni poslanci Svetislav Hoždera, dr. Melikoš, dr. Kešeljevič, Josip Stažič, Miloš Dragović, dr. Lukič in Vlada Krstić so danes dopolnje kot člani glavnega akcijskega odbora jugoslovanske narodne stranke predložili notranjemu ministru Laziču akt s potrebnim materijalom, s katerim obveščajo notranjega ministra, da so izpolnili določbe § 14 zakona o društvi, shodnih in zborovanih in so ga radi tega prosili za odobritev te stranke. Po informacijah, ki smo jih mogli dobiti od gori navedenih poslancev, je jugoslovanska narodna stranka organizirana v vseh banovinah in 5 mestih. Prošnjo za legalizacijo stranke je podpisalo 13.000 pristavev jugoslovanske narodne stranke. V dravski banovini je po informacijah poslancev jugoslovanska narodna stranka organizirana v devetih okrajih in tudi v Ljubljani.

Dunajska vremenska napoved. Še nobene bistvene spremembe, na vzhodnem robu Alp večja nagibnost k oblačnosti.

Kralj Boris v Romuniji

Velikanska manifestacija bratstva med obema narodoma

Bukarešt, 25. jan. b. Kljub hudemu mrazu, ki je bil danes v Bukarešti, so vse ulice polne ljudi. Vse hiše so okrašene z bolgarskimi in romunskimi zastavami. Od postaje do kraljevega dvora je vojaštvo ob 9 dopoldne napravilo špalir, za njim pa so bile goste vrste civilistov. Ob 10.30 dopoldne so morale vse osebe zapustiti severni kolodvor in prostor pred kolodvorom so zasedli oddelki kraljeve garde. Na peronu so se v tem času zbrali člani vlade, predstavniki civilnih oblasti, generaliteta in diplomatski zbor. Ob 11.25 je prišel kralj Karel, kraljica mati Marija, bivša grška kraljica Jelšava in princ Nikolaj.

Točno ob 11.30 je privozil na postajo dvorni vlak z bolgarskim kraljevskim parom, ki ga je spremljal samo ministrski predsednik Mušanov. Prvi je iz vagona izstopil kralj Boris, ki se je pristrčno pozdravil in rokoval s kraljem Karlom, za tem pa je pozdravil kraljico Jovano, ji poljubil roko in ji izročil šopek cvetic. Oba vladarja sta obšla častno četo, nakar so se vsi podali v dvorno čakalico, kjer je kralj gostom predstavil vse navzoče. V zaprtem vozu sta se oba kralja s spremstvom ob velikanskem navdušenju množice odpejala v dvor. V prvem vozu sta bila kralj Boris in kralj Karel, v drugem kraljica Marija in kraljica Jovana, v tretjem pa bivša grška kraljica Jelšava in princ Nikolaj. Pol ure pozneje je bolgarski kraljevski par stopil v dvorec Cotroceni in obiskal kraljico mater Marijo. Ob 12.30 se je pričelo v kraljevi palači družinsko kosilo, katerega sta se razen kraljevskih družin udeležila še predsednik bolgarske vlade Mušanov in pa romunski ministrski predsednik Tartarescu. Zunanji minister Titulescu ni bil navzoč, ker je snoči zbolel na vnetju ušesne mreže in so ga morali takoj operirati.

V zvezi z obiskom kralja Borisa je prišla semkaj skupina 27 bolgarskih častnikov, ki bodo gostje romunske vlade.

Bolgarija in balkanski pakt

Solija, 25. jan. b. Ob priliki potovanja bolgarskega kraljevskega para v Bukarešt objavlja »Zname« članek, v katerem se bavi z balkanskim paktom in priznava trud in napore Turčije, Grčije in Romunije, da se ohrani status quo na Balkanu in opozarja obenem, da center Balkana predstavlja Bolgarija. V tem oziru pa je balkanski pakt odveč, ker obstoji vendar člen 10 pakta Zveze narodov, ki garantira svojim članicam, da se njihove meje in neodvisnost ne bo kršila. Bolgarija je prav tako članica Zveze narodov in je doslej dokazala, da kot taka vestno izpolnjuje svoje obveznosti in dolžnosti. Zaradi tega bi bil večjega pomena pakt o nenapadanju. Seveda Bolgarija smatra, da bi bilo potrebno, da se pred sklenitvijo takega nenapadnega pakta rešijo vsa sporna vprašanja, ki obstojajo že od povojnih let. Tak pakt naj bi se

Osebnosti

Belgrad, 25. jan. m. Za namestnika člana nadzorstvenega sveta Poštne hranilnice v Belgradu je postavljen Jože Tašner, inšpektor pravosodnega ministrstva, sedaj na delu v predsedstvu vlade. V 7. pol. skup. je napredovala pri Poštni hranilnici v Ljubljani Stana Vidmar. — Za uradnika 9. pol. skup. je postavljen na poštnem in brzojavnem uradu Ljubljana I Avgust Jenko, na poštnem in brzojavnem uradu v Novem Sadu I pa je postavljena Marija Seničnik. — Premješeni so: v podružnico Poštne hranilnice v Zagrebu Marija Grošelj, računska uradnica pri Poštni hranilnici v Ljubljani. V podružnico Poštne hranilnice v Ljubljani je premeščena Anica Markl, računska uradnica pri Poštni hranilnici v Zagrebu.

Nerzča pogumne letalke

Dunaj, 25. jan. AA. Korbiro poroča: Zvana dunajska letalka Margareta Weiss se je včeraj dvignila 400 m visoko z brezmotornim letalom. Izenadna pa je jadrino letalo strmoglavilo v globino in treščilo na streho tovarne v Woelersdorfu. Letalka se je ubila.

Linčanje v Ameriki

Washington, 25. jan. c. Linčanje se je v Ameriki zadnje leto zelo razpisalo. Dočim je bilo l. 1932 samo 6 linčanj, jih je bilo l. 1933 47, in sicer je bilo od teh 42 črncev in 5 belcev. Včeraj je bil zopet linčan neki črncec, ker je ubil nekega rudarja. 300 rudarjev je vdrlo v ječo, iztrgalo morilca in ga obesilo na bližnje drevo. Ko je prispela policija, je bil črncec že mrtev.

London, 25. jan. c. O potresni katastrofi v Indiji se sedaj poroča iz Kalkute, da je potres zahteval 200.000 žrtv. Najbolj je prizadeto mesto Nepal.

Utrinki

PRAVILNA OCENA NAŠE CIVILIZACIJE

Albert Mousset je zopet napisal krasno in duhovito knjigo, ki ji je dal naslov: »Paradoksi o prošlosti, sedanjsosti in bodočnosti Evrope«. Krasni utrinki, zacitil o par besed, ki razkrivajo vso hinarščino naše sodobne civilizacije:

»Narod — nacija je skupina ljudi, ki jih drži ista zmoza o poslaniku in skupno sovrastvo do svojih sosedov...«

»Pri malih narodih je nevhvaležnost prvi njihov izraz samostojnosti in potreba po inozemskem posojilu prva meja njihove neodvisnosti...«

»V zunanji politiki so sosedji naših sosedov naši prijatelji...«

»Veliko dejstev iz življenja kakšnega naroda moramo poznati, da se zavedamo, kako malo ga poznamo...«

»V politiki je vera v trajnost samo začasno razpoloženje duha...«

»Republika je režim, ki dovoljuje najkrajše nihanje med dobrim in slabim...«

»Tajna uspehov diktatorskih režimov je v tem, da znajo pravilno izbrati svoje sovrastvo...«

»O nesmrtni materali! Odpustimo vam, da ste nesmrtni, ampak zamerimo vam, da se starate...«

»Gospodarski strokovnjak je danes edini iluzor, ki se proti božji volji oznanjuje za prezoka. Morda jih Bog ravno zaradi tega tako dostledno, tako trdovratno demantira...«

»Zelo lahkomiselno ravnanje je, prepustiti strokovnjakom reševanje vprašanj, ki jih lahko reši vsak zdrav razum...«

»Zakaj bi skrbili razumeti, kdo je zmagovalac in kdo je premaganeec, ko je mnogo bolj važno dognati, kdo je upnik in kdo je dolžnik. Mnogo lažje je se pustiti ubiti, kot pa plačati...«

sklenil bodisi med posameznimi državami ali pa skupno.

Zakaj Bolgarija še ni sprejela balkanskega pakta

Istanbul, 25. jan. tg. Bolgarski poslanik v Ankari Antonov je prispel davi v Istanbul. Pred svojim odhodom v Ankaro je imel daljši razgovor s turškim zunanjim ministrom Tefvikom Ruždi bejem, kateremu je raztolmačil vzroke, zakaj Bolgarija ni pristopila k balkanskemu paktu. Sta dva vzroka: 1. položaj bolgarskih narodnih manjšin v Romuniji in Grčiji in 2. vprašanje dostopa Bolgarije na Egejsko morje. Obe vprašanji nista še rešeni. Podpis balkanskega pakta bi pomenil, da Bolgarija priznava status quo. Kljub temu odklonilnemu stališču Bolgarije pa v istambulskih političnih krogih upajo, da bo interveriral Turčija v Sofiji, in sicer najbrž z uspehom.

Pakt bo podpisan

Istanbul, 25. jan. tg. Po časopisnih vesteh bo turški zunanji minister Tefvik Ruždi bej odpotoval dne 4. febr. preko Sofije v Bukarešt. V Bukarešti se bodo ob času Tefvik Ruždi bejevem prihodu mudili tudi grški zunanji minister Maximos ter jugoslovanski zunanji minister Jevtič. Splošno mnenje je, da je podpis balkanskega pakta samo še vprašanje par dni.

Romunski tisk

Bukarešt, 25. jan. tg. Ves romunski tisk pozdravlja navzočnost bolgarskega kraljevskega para v Romuniji. »Adeverul« piše med drugim: »Romunija želi zblizanja in obnovitve prejšnjih dobrih odnosov obeh narodov na temelju politike miru, ki je bila vedno želja Romunije. Romunija bo storila vse, kar bo v njeni moči, da se uresniči zblizanje z bolgarsko sosedo in tudi z vsemi drugimi sosedmi.« »Luptac« piše: »Romunija želi ožje prijateljstvo in tesnejše odnose s svojim bolgarskim sosedom. Želimo, da bi kraljevski obisk predstavljal zgodovinski akt, ki naj bi rodil dobre sadove.« Vladni uradni list »Viitorul« piše: »Zadnji sestanek kralja Karla s kraljem Borisom na Donavi pri Ruščuku je zopet obnovil medsebojne zveze med obema državama. Sedanji obisk bolgarskih suverenov bo te odnose še zboljšal in poglobil v prid miru ter gospodarskih in političnih interesov obeh narodov.« Veliki jutranji list »Dimineata« piše: »Obisk v Sinaji bo razčistil tudi stališče Bolgarije do balkanskega pakta.« »Universul« pravi: »Želimo, da bi vladi obeh držav s pozicijsko politiko in utemeljenim zaupanjem imeli uspehe v svojem naporom delu. Iskreno želimo, da bi se uresničili iskreni odnosi med državami Balkana na podlagi pogodb in mednarodnih obveznosti.«

V par vrsticah

Belgrad, 25. jan. m. Današnje Službene Novine objavljajo, da je prepevden uvoz in razširjanje v naši državi brošure: »Pismo Srbom za novo leto ob koncu decembra 1933« od Svetozarja Prbicevića.

Bolgarska agencija poroča: Včeraj ob 17 je Nj. Vel. kralj Boris sprejel jugoslovanskega poslanika dr. Vukčevića v poslovljni avdijenci.

Sv. oče je sprejel danes uglednega katoliškega odposlanca iz Španije. Ta je prispel v Vatikan zato, da pripravi vse za sklenitev konkordata med Cerkvijo in Španijo.

»Politiken« poroča, da so nizozemske oblasti prepeljale bivšega narodnega poslanca Torglerja, ki je znan iz lipskega procesa, v koncentracijsko taborišče v Oranienburg.

Poljska ekspedicija v južnoameriško gorovje Ande je zapustila pred 5 dnevi mesto Tanberias in je po petdnevni potovanju prišla do vznožja vrha Mercedarja v skupini Ramada ter se utaborila v višini 4300 metrov.

Ob 8 popoldne je sklican Reichstag k seji. Na dnevnem redu je izjava državne vlade.

Drugi podžupan mesta Innsbrucka v Avstriji je odstavljen in so ga takoj po odstavitvi aretirali, ker je bil baje v zvezi z narodnimi socialisti.

Madjarske državne železnice sporočajo, da bo direktni vlak na progi Budimpešta—Zagreb—Reka vozil samo do Koprivnice. V Koprivnici bodo madjarski vagoni odklopljeni in vsi potniki bodo morali prestopiti v jugoslovanske vagonne.

V Brezguzu v Avstriji je bil aretiran major Matt, bivši voditelj tirolske Heimwehra. Po vsem Tirolskem je bilo danes izvršenih mnogo aretacij.

Meseca februarja priplove na Reko italijanska križarka »Fiume«, kateri bodo ob tej priliki predali vojno zastavo.

»Mr je samo kratka doba negotovosti med dvema vojnama...«

»V obeh Anglije je prijatelj miru tisti, ki je najpoprej storil vse, da ga je onemogočil in nato postal pomirljivo izjavo...«

»... etiamsi publice indignantes reprobamur, secreto delectamur — v javnosti z ogorčenjem obsojamo, kar na lihem z odobravanjem rčizamo...«

»Sovjetska Rusija nam je preta dela fotografski (pripraven za filmske posnetke) proletarijat...«

SMESNICE DIKTATORJEV

Mussolinijev parlament je sprejel fašistični zakonski načrt o stanovski ureditvi države s 359 glasovi od 359 poslancev. Ko so Mussoliniju jactili ta razveseljivo tizid, se je baje nasmehnil in odstavil delegate z besedami: »Samo toliko, ne več?« To nas spominja na odgovor velikega bandita na Korškli Emmanuelu Arena, ki ga je dol ondojnemu špancu, ki mu je prišel častilat, da so vsi njegovi občani enodušno izrazili svoje navdušenje za njega. »Vsi?« »Vsi?« je odgovoril Arena, »koliko bi jih pa bilo, če bi bil brez te palice,« (to je stresel s puško). (La Croix).

VELIKE ČASTE, MALE OBEŠAJO

Ko je francoski predsednik vlade Chautemps objavil, da so »padle prve glave« v zvezi s Stavinskijevim škandalom, mnenj pri tem dekret s katerim je bilo kaznovanih in odpuščanih 12 političskih uradnikov, se je dvignil neki poslanec, ki sicer pripada levčarski radikalni stranki, ter zapvil proti predsedniku: »Gospod predsednik, pozabili ste na vratarja mestne hiše v Bayonne!« (V Bayonneu namreč je stepar Staviski s pomočjo španca najbolj sleparil. (Journal des Debats).

Pomanjkanje šol v Ljubljani

Ljubljana se je po vojni teritorialno zelo razmahnila, naraslo pa je tudi število njenega prebivalstva za okroglo 100 odstotkov. Ta narast ni le posledica novih krajev, ki so prišli k Ljubljani, temveč je število prebivalstva v resnici naraslo. Koliko se je zateklo semkaj beguncev in uradnikov v nove in razširjene urade! Z njimi so prišle družine, z družinami številni otroci.

Ljubljana skuša prikrojiti svoje zunanje lice svojemu povečanju: veliko stori za izboljšanje cest, ureditev parkov, veliko novih impozantnih stavb je zraslo poleg neštivilnih privatnih vil, struga Ljubljaničice dobiva polagoma novo lice. Vse te stvari drže korak z večanjem teritorija in pomena naše prestolice.

Eno je pa vendar naše javno gospodarstvo do danes prezrlo, ki pa ni mogoče za zaprtimi očmi mimo njega, ker kriči že na ves glas po rešitvi: to je problem naših šol. Kako je naraslo število naših otrok po vojni! In vsa ta mladina je dobila po vojni eno samo novo šolsko poslopje, t. j. trgovsko akademijo, eno se pa za osnovno šolo zida za Bežigradom. Potreba novih šol je pa pri nas sedaj morda najnujnejša. Merodajni činitelji morajo vzeti to vprašanje čimprej v resen pretres in izdelati nekak sistem ali načrt, po katerem naj se začne ta problem takoj reševati.

Ker bo statistika, ki sem jo povzel deloma po časopisnih vesteh, deloma po uradnih virih, slednjici tudi po svojih zapiskih, najbolj posvetila v ta problem, bom pomogel mestoma tudi ž njo.

Osnovne šole

Naše mesto ima sedem stavb za osnovne šole: Barje, Prule, St. Jakob, Graben, Vrtača, Ledina, Siška; v Siški prostora za dva zavoda. V te šole nudi sedaj nad 4000 otrok obojega spola. Pred vojno je bilo to število izdatno manjše in vendar so imeli otroci, ki jih je bilo skoro polovico manj, na razpolago vse iste prostore. To število otrok bo sedaj nekaj časa ostalo in se ne bo v bližnjih letih prav veliko povečalo, kajti statistika teh let, ki sprejemajo v šole že povojne otroke, kaže da je prirastek od leta do leta neznamenit. Ko so bili v šoli medvojni otroci, jih je bilo okroglo za 1000 manj (leta 1925/26 krog 3200).

Kako je sedaj s prostori vobče? Naše šole so, izven Vrtače, ki je bila zidana za privatna stanovanja, v prav dobrem stanju, tudi ustrezajo povprečno vsem higijenskim in pedagoškim zahtevam. To je bilo pred vojno prav izvrstno. Danes pa so se razmere temeljito izpremenile in nagnile daleč na negativno stran. Za velik prirastek učencev nismo sezidali nič novega, šele v zadnjih dneh raste nova šola v okolici Sv. Krištofa. Zato je bilo treba iskati zasilne strehe nadštevilni mladini. Kako? Razredi so marsikje ratrpani, kolikor sploh mogoče. Kabineti in enake sobe, namenjene učilom, so izgubile svoj prvotni namen in postale učilnice, četudi navadno premapjne in pretesne. In še je ostalo veliko razredov brez strehe. Ti morajo popoldne v šole (na Grabnu, na Ledini, Sv. Jakob, Siška). Poleg tega se stiskajo na nekaterih šolah še drugi zavodi v večernih urah: na Grabnu pomožna, na Vrtači obrtnonadaljevalna, pri Sv. Jakobu meščanska in obrtnonadaljevalna, v Siški dve meščanski in obrtnonadaljevalna, na Prulah meščanska, dnevno zavetišče in obrtnonadaljevalna. Da, take razmere v poslopih, kjer se vrši v naravnih sobah ves dan do pozne noči pouk, ne ustrezajo niti povprečnim higijenskim razmeram, je umevno. In kriza gor, kriza dol, tej stvari bo treba pogledati odločno v oči in čimprej misliti na normaliziranje razmer.

Občinske volitve v Smledniku

Upravno sodišče v Celju je pod številko A 349/33/6 izdalo to le odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Smlednik, srez Kranj, se je v volivnem imeniku vpisani Jamnik Franc, posestnik v Podrečju, dne 21. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora s tem, da se morajo po § 50, odstavek 5 zakona o občinah v mesecu dni od prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volivnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

I. Volivni odbor je odstranil ob koncu glasovanja, pred ugotovitvijo volivnega rezultata predstavniška kandidatne liste Burgerja Josipa. Ta ukrep je utemeljen volivni odbor s tem, da je baje prišlo trikrat do incidentov med volivci in omejenim predstavnikom. Ni pa povedano, kdo je zakrivil te incidente in v čem so obstajali. Glede odstranitve omenjenega predstavniške liste je dal še posebno izjavo predsednik volivnega odbora. Ta trdi, da je bil upravičen odstraniti pred ugotovitvijo volivnega rezultata oboje predstavniške, češ, da predstavniški nimajo pravice prisostvovati zaključnim poslom volivnega odbora in da nimajo pravice vpogleda v glasovalne zapiske.

Ta argumentacija predsednika volivnega odbora je brez zakonske podlage. Po § 34. zakona o občinah imajo predstavniki kandidatih list pravico, prisostvovati poslovanju volivnega kakor tudi glavnega volivnega odbora ves čas volitev. Iz dejstva, da daje zakon predstavnikom list pravico, da prisostvujejo ne samo glasovanju volivnega, marveč tudi glavnega volivnega odbora, jasno izvira, da se pravica prisostvovanja ne omejuje samo na glasovanje, ampak tudi na oni del poslovanja, s katerim se ugotovi rezultat volitev. Pod izrazom »volitve«, ki se rabi v cit. § 34, ni torej razumeti samo glasovanje, ampak celokupno poslovanje volivnih in glavnih volivnih odborov od početka do konca.

Iz navedenega se vidi, da je motivacija volivnega odbora glede odstranitve predstavnika Burgerjeve liste brez pravne in dejanske podlage. S tem svojim ukrepom je volivni odbor prekršil predstavnikovo pravico kontrole nad poslovanjem volivnega odbora, hkrati pa je vzel s tem volivnim aktom in ugotovitvi volivnega odbora glavni zakonski pogoj verodostojnosti.

II. Iz samih volivnih aktov tudi izvira, da so za listo Bohinca Jerneja oddani štirje nejavni glasovi. To so glasovi štirih volivcev, ki niso pristopili osebno na volišče, marveč so glasovali po pooblaščenih. Iz pooblastil, ki so priključena vplodnemu volivnemu seznamu, se vidi, da so to naslednji volivci: Čebul Janez, Čebul Jože, Novak

Z novo šolo za Bežigradom bo razbremenjena deloma Siška, deloma Ledina, toda še vedno bo tesno s prostori in bo treba nekaterim poslopjem pomoči za prvo silo s primernimi prizidki ali morda z dvigom za eno nadstropje, kar je seveda dosti ceneje kot novo poslopje, in bi vobče za daljši čas zadoščalo. Eno novo poslopje pa je nujno potrebno: Zenska šola v šentpeterskem okraju. Res je, tam imamo privatni zavod Liechtenhurn, ki krije morda delno potrebo, toda nov, samostojen zavod bo vsak dan potrebniji, ker raste Ljubljana tudi v tem delu in bo še rasla. In kam naj gredo vse deklice tega okraja? In mislim, da bi niti treba ne bilo zidati novega poslopja: Imamo tam lepo stavbo na zračnem prostoru, ki je ne moti nikak promet, ima lepo dvorišče in bo dobila prej ali slej lep park pred seboj: je to šentpeterska vojašnica, ki se ponuja, mislim, da je njeno ponudbo težko odbiti. Južni in južnozpadni del bi dala dovolj primerne prostora krepkemu zavodu.

Meščanske šole

Meščanskih šol pred vojno ni bilo v Ljubljani, dobili smo jih šele po vojni. V Ljubljani imamo štiri meščanske šole, in sicer dve deški, v Siški in na Prulah, ter dve dekliški, v Siški in pri Sv. Jakobu. Število učencev je sledeče: na Prulah 447, v Siški 304, torej skupaj 751 dežkov; pri Sv. Jakobu 300, v Siški 175, skupaj 475 deklic, ali skupaj 1226 učencev in učenk. Poleg tega jih imajo še privatni zavodi 524, torej vsega skupaj 1750. Izmed teh zavodov imata le oba privatna pri Uršulinkah (notr. in vnanja) in v Liechtenhurnovem zavodu vsak svoje poslopje, oni štirje državni gostujejo, in sicer vsi v osnovnih šolah dotičnih krajev, t. j. I. dekl. pri Sv. Jakobu, II. deška na Prulah, II. dekliška in I. deška v Sp. Siški. Ker ta poslopja niso zidana za dva zavoda, se mora umakniti del osnovne šole na popoldne. In kdor ni poskusil, ne ve, kako je težko z dvema zavodoma v istih prostorih. Koliko več trpi inventar, zdravje, svečava itd., itd.

Ce bodo meščanske šole, ki so šele v začetku začetnega razvoja, služile svojemu namenu, če bodo vrhu tega še povzdignjene na stopnjo nižjih srednjih šol, za čemer gre težnja vobče, potem bo število učencev vedno rastle, množilo se zlasti število učenk, če jim bo za delj časa zaprti učiteljice. Ta naravni porast bo vendar le zahteval prej ali slej svoja poslopja, da bo mogoče urediti primerna učila po sobah, po hodnikih, da se bo moglo zlasti mirno pod lastnim krovom razviti ono specialno delo, ki ga taki zavodi zahtevajo, ki pa je danes v gostiščini nemogoče.

In danes že bi bilo treba za zasilno ureditev zidati nujno vsaj eno poslopje, v katerem bi se — morda v Siški — mogli nastaniti ali obe meščanski šoli, ali pa prepustiti sedanje poslopje deške osnovni in meščanski šoli, novo stavbo pa sezidati dekliški osnovni in meščanski. To je pač res nujna potreba, kajti v tej gneči, kot vladata nam sedaj, je nemogoče vršiti potrebno delo z zadovoljivimi uspehi, če bi se učiteljstvo tudi raztrgalo v delu in nadzorstvu.

Ker je šolsko poslopje na Prulah moderno in prostorno, bi se dalo tamkaj pomoči morda že s primernim prizidkom, da bi mogla dobiti tudi meščanska šola dovolj prostora. Treba je pa misliti, da tudi v onem delu mesto raste in da bo za osnovno šolo otrok vedno več.

Mesto pa se širi tudi v šentpeterskem okraju, ki je danes še brez dekliške šole. Če zraste v tem okraju dekliška šola, potem bi bila razbremenjena šentjakobska dekliška osnovna šola in bi poslopje zadoščalo osnovni in meščanski dekliški šoli.

Josip, Dolinar Jernej. Vsi ti so glasovali za listo Bohinca Jerneja in sicer pod tekočimi številkami 271, 286, 303, 304 posebnega seznama te liste. Tak način glasovanja je v nasprotju s predpisom § 35 zakona o občinah, ki odreja, da smejo volivci glasovati samo osebno. To velja tudi v primeru, ki ga predvideva § 22 banovinske uredbe o glasovalnem postopku, kajti v tem predpisu je določeno samo to, da volivci, ki radi težke telesne hibe ne bi mogli glasovati na v § 20 predpisani način, smejo privedi pred volivni odbor pooblaščenice, ki glasujejo mesto njih, kar pomeni, da morajo tudi taki volivci osebno pristopiti na volišče.

III. Nepravilna je tudi ugotovitev volivnega rezultata. Točnost ugotovitve je dvomljiva že zbog tega, ker v tem oziru akti niso skladni. Medtem, ko je volivni odbor ugotovil, da je bilo oddanih vsega skupaj 612 glasov, je v razglasu občine navedeno, da je bilo oddanih glasov vsega 607. V zadnjem seznamu pa je zadnja teh številki 622. Pri ugotovitvi volivnega odbora je dobila lista Bohinca Jerneja 308 glasov, lista Burgerja Jožefa pa 299 glasov.

Ker so radi navedenih nesoglasij uradne ugotovitve števila oddanih glasov nezanesljive, je upravno sodišče samo prešlo vse glasove po splošnem seznamu in po posebnih glasovalnih seznamih. Na ta način je ugotovilo, da je vseh glasov bilo oddanih 612, od tega 308 za listo Bohinca Jerneja, 304 pa za listo Burgerja Jožefa. Razlik zmaša torej štiri glasove.

Ce se pa od liste Bohinca Jerneja odštejejo štirje nejavni glasovi, ki so omenjeni zgoraj pod II., potem ima lista Bohinca Jerneja 304 glasove, torej enako število kot lista Burgerja Jožefa. Iz navedenega se jasno vidi, da so se v volivnem postopku dogodile bistvene nepravilnosti, ki so odločilno vplivale na rezultat volitev.

Pritožbi se je torej moralo ugoditi.

Celje, dne 23. decembra 1933.

Gostilne zapirajo

V Subotici, ki menda tudi slovi po velikem številu gostiln, so že lani vneto začeli zapirati gostilne. V začetku l. 1933 je v Subotici bilo še 360 gostiln. Dne 31. decembra 1933 jih je bilo le še 148. Od 1. do 17. januarja letos pa so od teh zaprli še 32 gostiln. Tako ima danes Subotica mesto lanskih 360 le še 116 gostiln. Pa bodo morda še reducirali. Za resnično potrebo jih bo dovolj. Za golo pijančevanje in zapravljanje pa je vsaka odveč.

Poizvedovanja

Revna vdova je v sredo zjutraj ob pol 8 izgubila na hodniku pred svojimi stanovanjskimi vrati v baraki pri klavnicni denarnico, v kateri je bila vsa njena mesečna pokojnina, katero je dan prej dobila. Poštenega najditelja prosimo, da vrne proti nagradi najdeni denar, ker je vdova ostala brez denarja in ne more kupiti niti kruha svojim štirim otrokom. Naslov vdove pove uredništvo »Slovenca«.

Ceprav ste danes zdravi, lahko že jutri zbolite na gripi, angini itd. Mislite v tem slučaju na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ, ki Vam jamči za njihovo pristnost.

ASPIRIN

V. z. »LUCEFA« k. d. Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod Š. br. 437 od 10. I. 1934.

Občinski proračun na Jesenicah

Jesenice, 24. jan.

V torek, 23. t. m. se je vršila dolgotrajna proračunska seja. Občinskemu odboru je bil predložen proračunski predlog, ki je vseboval 1.903.410 Din izdatkov in prav toliko dohodkov. Po posameznih poglavjih je predlog razdelil izdatke tako, da je namenjenih za osebne izdatke občinske uprave in uslužbencev Din 331.060, za stvarne izdatke Din 40.800, za obrestovanje in odplačilo posojila Din 250.000, za šole Din 252.947, za narodno zdravje Din 88.500, za ceste, vodovode in občinske zgradbe Din 257.200, za ubožni sklad Din 181.660, za trgovino, obrt in industrijo Din 18.000, za davke, zavarovalnico in dopolnitev klavnice Din 58.220, za podpore in pomoči Din 90.800, za kmetijstvo Din 13.300, za podporo sokolskemu in kulturnim društvom Din 50.000, za razne fondne in rezervne kredite Din 260.000. Ti izdatki, ki bi se po proračunskem predlogu krihli z 80% doklado na vse državne davke v nameravani višini okrog Din 800.000, s trošarino na vino po Din 1.25 v skupnem znesku okrog Din 400.000, s trošarinami na drugo pijačo v znesku okrog Din 100.000, z raznimi takami, sejminami in tržninami in vodarino ter dohodki od posestva in klavnice in iz drugih manjših nepričakovanih dohodkov v znesku okrog Din 280.000 ter iz poslovnega prebitka lanskega leta Din 300.000.

Proračunski predlog je utemeljeval poročevalec g. dr. Obersnel, ki je poudaril potrebo, da se napravi gospodarski načrt, po katerem naj bi se vodilo občinsko gospodarstvo. S tem je tudi opravičeval številne fondne, ki so tako za današnje čase kakor za občinski proračun vobče nekaj ne- navadnega.

V splošni debati je dr. Stanovnik grajal proračun s stališča varčnega in smotrnega gospodarstva in s stališča neugodnega gmotnega stanja jeseniških občanov. Grajal je nepotrebno zvišanje skupnih izdatkov napram lanskemu proračunu zlasti ustanavljanje raznih fondov, ki bodo spričo razmer, v katerih živimo, usahnili ali izginili, ne da bi imelo občinsko gospodarstvo in občani kakršnokoli korist od tega. Grajal je ustanavljanje novih nepotrebnih službenih mest, prevelike podpore za namene, ki niso niti občanom, niti gospodarstvu niti splošnosti nujno potrebne, dalje premajhne prispevke za izvedbo najnujnejših potreb t. j. povečanje meščanske šole, zgradbo ubožnice, zgradbo gasilnega doma, zgradbo bolnišnice itd. Glede dohodkov je zastopal stališče, naj občina obdavči predvsem brezdelne dohodke, da naj se trošarine znižajo in istotako zniža doklada na neposredne davke ter utemeljeval potrebo novih občinskih dohodkov, ki bi zadeli predvsem imovite tuzemce in inozemce.

Dr. Štempihar je v obširnem in izčrpnem referatu ostro kritiziral nemotrenost proračunskega predloga ter dokazal, da predloženi proračun ni v skladu s svoječasnimi obljubami.

Pri podrobni debati, kjer so razni poročevalci večinskega kluba prečitali in utemeljili posamezne postavke proračunskega osnutka, je glavni poročevalec trdovratno vztrajal pri neizpremenjenih postavkah proračunskega predloga, dasi je večkrat priznal utemeljenost stvarnih izpreminjalnih predlogov, ki so jih v teku podrobne debate stavili gg. Arnez Peter, Markež Valentin, dr. Stanovnik in dr. Štempihar. Kritika, ki je izzvala veliko pozornosti in splošno pritrdjevanje, je v glavnem grajala trošenje občinske imovine s prevelikodusnimi podporami raznim društvom in s premalimi podporami gasilcem, ubožcem in meščanski šoli.

G. Markež je utemeljeval nujno potrebo, da se vsi predlagani fondni črtajo, da se ves v to ne-gotovost namenjeni denar uporabi za povečanje meščanske šole in za reveže in brezposelne. Kritika je ugotovila tudi, da proračunski predlog ne vsebuje niti najmanjše podpore raznim karitativnim društvom, ki so v času največje bede na Jesenicah podpirala izprte siromašne delavske družine in ki še danes skrbe za osirotelo in zanemarjeno mladino in dajejo hrano in podporo najbednejšim. G. Markež je grajal tudi preveliko proračunsko skopost za kmetijstvo, živinorejo in poljedelstvo, zakar je namenjena malenkostna vsota v primeri z važnostjo poljedelstva in živinoreje in v primeri z ostalimi proračunskimi izdatki. Zgoraj imenovani odborniki so tudi predlagali, naj občinski odbor v svojem proračunu določi tudi primerne zneske za agilna sportna društva na Jesenicah in za zgradbo gasilnega doma na Jesenicah vsaj Din 100.000.

Glede dohodkov so gg. Markež, dr. Štempihar in dr. Stanovnik predlagali znižanje trošarine na 1 Din od litra, znižanje doklade na neposredne davke na 50 odst. in odpravo tržnin. Predlagali pa so in vsestransko utemeljili uvedbo takse na dobro situirane inozemce, ki so zaposleni mesto naših domačih ljudi v jeseniški občini, pri čemer so to uvedbo takse utemeljili z narodnega in državnega ter gospodarskega vidika.

Tehtni argumenti gg. Markeža, dr. Stanovnika in dr. Štempiharia za spreminjevalne predloge so omajali trdnost prepričanja večine. Zato je glavni poročevalec priznal stvarnost in utemeljenost spreminjalnih predlogov, vendar pa je iz prestižnih razlogov zavrnil vse spreminjevalne predloge. Tako je večina sprejela tak proračunski predlog, kakor je bil napravljen osnutek, ne da bi v glavnem povečevala spreminjevalne predloge.

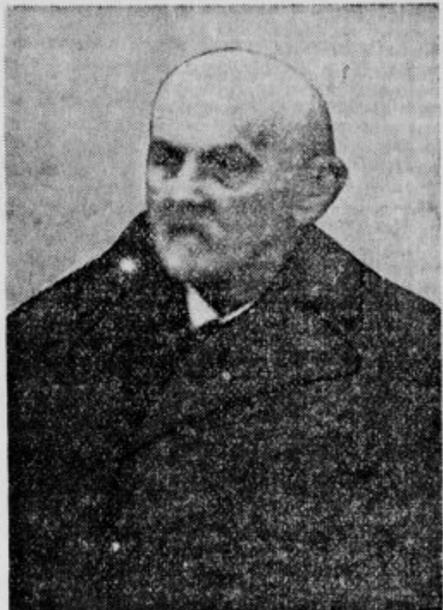
Seja je trajala od 3 popoldne pozno v noč do poi 3 zjutraj s čisto malim presledkom. V teku vse dolge debata je bilo opaziti, da je bila ve-

čina občinskega odbora prepričana o pravilnosti in stvarni upravičenosti predlogov, ki so jih stavili zgoraj omenjeni odborniki, da pa je prestižno in disciplinsko stališče pri glasovanju pretehtalo stvarno upravičenost. Pozornost je vzbudilo dejstvo, da so se odstranili nekateri odborniki med debato, v kateri so govorniki opozicije utemeljevali uvedbo novih taks iz gospodarskih, državnih in narodnih ozirov in da pri končnem glasovanju, pri katerem se je tudi ta predlog zavrnil, niso bili navzoči.

Za sejo je vladalo precejšnje zanimanje med Jeseničani in je mnogo poslušalcev vztrajalo prav do konca do jutranjih ur, iz česar se da sklepati, da se Jeseničani zanimajo za razvoj javnega gospodarstva.

Oče Jankovič 90-letnik

Nad Celjem v prijazni fari Nova cerkev je gospod Fr. Jankovič dne 19. januarja t. l. dočkal devetdeseto leto svojega rojstva. Zaslužil je v svojem dolgem življenju, da se ga danes spominjamo s par vrticami. Rodil se je v Stari Loki pri Škofji Loki, učil se klobučarske obrti, postal

pomočnik in kot tak delal in prepotoval večino vseh pokrajine takozvane notranje Avstrije. Ko se je vrnil, se je odločil, da se naseli v Vitanji, precejšnjem trgu na Spodnjem Štajerskem, ker takrat tam ni bilo klobučarja. Tukaj je poskusil svojo srečo in začel klobučarsko obrt. Kmalu je našel zvesto družico v osebi gdč. Žnidar Marije, ki mu je potem do leta 1898. bila pridna, marljiva, bogoljubna in skrbna žena, ki je v pravem pomenu besede podpirala več ko tri ogle njegovega razrašajočega se doma. Iz tega zakona so se porodili trije fantje, od katerih je srednji Viktor umrl v graški vojaški bolnišnici za časa svetovne vojne. Ostala sta še dva sina, starejši dr. med. Franc, sedaj zdravnik v Mariboru, in mlajši Lojzek, upravnik zdravilišča v Doberni pri Celju.

Klobučarja se je obnesla, počasi je raslo premoženje. Dve hiši in kmečko posestvo je zamožal imenovati svoje, ker je oče Jankovič bil zelo priden, delaven in skrben. Poleg velike pobožnosti se je pa izkazal kot doberga in požrtvovalnega narodnjaka. Takrat je bilo Vitanje popolnoma nemškutarsko gnezdo. Oče Jankovič je prvi v vitanjskem trgu glasoval v celjski mestni skupini za slovenskega kandidata. Bil je takrat osamljen. To dejstvo mu je napravljalo mnogo zagrizenih nasprotnikov, osebnih napadov in obrekovanja. A je vztrajal. Pozneje se mu je pridružil kot neustrasen in vrl sobojevnik g. Karel Hrastnik, ki je stanoval nekaj izven trga. Moža sta radi te moštosti pri vsakih volitvah prestala mnogo sovražnosti. Po smrti prve žene se je g. Jankovič še enkrat poročil z gospo Antonijo Lešnik, vdovo Tevž, izročil svoje posestvo sinu Viktorju, sam pa se je preselil v Novo cerkev, kjer sedaj živi.

Volkovi napadli hišo o belem dnevu

Kmetič Miloslav Pantovič ima svojo kočico pri vasi Oklada blizu Bijelega polja v Sandzaku. Njegova hiša pa je precej na samem. Ker je v južni Srbiji in Črnigori te dni zima precej huda, so ljudi začeli nadlegovati volkovi. Večji volčji trop je drzno napadel Pantovičevo hišo, ki je blizu gozla. Ker sta po tamkajšnji navadi hiša in hlev kar pod eno streho, so bili v nevarnosti ljudje in živina. Volkovom se je posrečilo udreti v hlev, kjer so poklali dva vola in več ovac. Ljudem se ni nič zgodilo. Da so bili volkovi hudo sestradani, se vidi po tem, ker so naskočili človeško bivališče kar o belem dnevu.

Liublanske vesti:

Urbanizacija Ljubljane napreduje

Ljubljana, 25. januarja.

Urbanizacija (od latinskega urbs) je proces, v katerem se na pr. vas, pokrajina ali tudi malo mesto spreminja v kraj s pretežno mestnim značajem. Se vedno je sredi tega procesa, ki pa živahno napreduje, mesto Ljubljana. Še pred vojno si ni mogel videti v neposredni bližini mesta prave njive, danes tam kvečjemu vrtove, in še pred vojno ni bilo redko število tistih meščanov, ki so doma redili govejo živino, prešiče ali pa so vzdrževali konje. Nekaj takih mestnih prebivalcev bolj na robu mesta je še danes, vendar pa počasi se ti opuščajo to gospodarsko panogo. Na drugi strani pa je avto zadnja leta močno izpodrinil konja. To se je sedaj ustavilo in že se pojavljajo podjetniki, ki tudi v mestu zopet opuščajo avtomobile ter uvajajo konjsko vprego, zlasti za transport. Napredujoča urbanizacija se najbolj vidi iz množine krmne in klaje za živino, kolikor je bilo uvoženo pred vojno v mesto in koliko preteklo leto.

Mestni dohodkarstveni urad je statistiko o živinski krmni vodil pred 20 leti v dveh postav-

kah. Tako je bilo l. 1913 uvoženo v mesto kormu in ovsu 1.145.000 kg, otrobov, slame, sena, rezance in druge klaje pa 3.675.000 kg, skupno torej 4.820.000 kg vse živinske krmne. L. 1933 pa je za tretjino večja Ljubljana uvozila vse krmne 2.517.000 kg ali dober milijon in tristotisto kg manj. To se pravi, da je v zadnjih letih nadovala število vse živine, to je govedu, konju, prešičev za dobro četrtino. Pri tem je treba še vpoštevati, da je v te številke vsota seveda tudi krmna za živino, ki se mudi dan, dva ali pa tudi dalj na mestni klavnici. Te živine pa je zadnja leta mnogo več, kakor pa pred vojno, ker prav mnogo živine zakoljejo na ljubljanski klavnici, ki pa ni namenjena za Ljubljano, temveč za eksport ali tudi za okolico.

Če vse to vpoštevamo, moramo priti do zaključka, da je število one živine, ki jo Ljubljani sami reže za svojo porabo ali za prodajo, še bolj padlo. Tudi iz drugih statistik je razvidno, da se opuščajo hlevi oziroma, da je mnogo hlevov, ki so bili preurejeni v garaže, v skladišča in celo v stanovanje. Ljubljana postaja vedno manj kmetijska ter vedno bolj gosposka pa tudi delavska.

† Gdč. Beti Huber

V Jožefišču na Poljanski cesti je umrla dne 24. t. m. gdč. Barbara Huber, poštna uradnica v pokopju, stara 80 let. Pokojna Beti je bila rojena Ljubljanka. Njen stari oče je bil zdravnik, oče pa častnik. Njena prva služba na pošti je bila na Vačah pri Litiji. Potem je službovala v Semicu, Prezidu in Cabru; nazadnje pa na Kočevskem.

Rajna je bila zelo vestna uradnica, prijazna in uslužna. Bila je pobožna in prežeta ljubezni do bližnjega. O vsakomur je vedela povedati le kaj dobrega. Svojih nazorov pa ni vsiljevala nikomur, toda njen lepji zglede je vzpodbujal k dobremu. Njena prva šola, kjer se je vadila v dobroti in poštenosti, je bil njen dom. Tu je delala za svoje domače in jim stregla tiho in vdano.

V svojih službah je povsod pomagala bednim in nesrečnim. Ves svoj prosti čas in svojo plačo je porabila v karitativne namene — toda tako, da levica ni vedela, kaj je dala desnica. Posebno pri srcu so ji bili bolniki. Po ure daleč je hodila k bolnikom. Tu je z največjo obzirnostjo poskrbela za bolnikov dušni in telesni blagor. Bolniku je uredila posteljo, poskrbela je za primerno hrano in za zdravila. Kjer je našla revščino in bedo, je sama prinesla posteljinno, preskrbela je zdravniško pomoč in čestokrat tudi kupila zdravila. Na poseben način je znala izpodbuditi domače in sosedje, da so se poslej pobrigali za bolnika in mu postregli. V mladih letih je bila cerkvena pevka. Njej je bilo petje pobožna molitev. Celu na smrtni postelji si je zaželela petja. In zapele so ji dekle in prednico na čelu, božične pesmi, »Lepo, lepo, kakor v nebesih...«, so šepetale njene posile utisne.

Pogreb rajne gdč. Huberjeve bo v petek ob 2 popoldne iz zavoda sv. Jožefa na Poljanski cesti št. 16. M. Ke...

☉ Gospe in gospodične kongregantkinje »Zalostne Matere Božje« pri sv. Florijanu naj se pogreba članice gdč. Barbare Huber po možnosti vdeležijo. Pogreb bo danes ob 2 iz Jožefišča, Poljanska cesta.

☉ Šampanjec tihotapijo. Blago, ki se tihotapec res spleča tihotapiti čez mestne užitinske zapore, je nedvomno šampanjec, na katerega je nabita znatna užitina. Kako tihotapijo drago pijačo v mesto, je težko reči, užitinski pazniki trdijo, da se njihovim pogledom izmuzne največ šampanjca v raznih avtomobilih, tudi boljnih, ne samo tovornih. Saj je res čudno, da so Ljubljanci lani izpili samo 472 steklenic penečega vina, kolikor ga izkazuje uradna statistika. Prav tiste kroge, ki pičejo šampanjec, je namreč kriza najmanj začela, na drugi strani pa se je lani, zlasti v predpustu govorilo precej o raznih primerih ljubljanske tihotapije, ki same producirajo penečju pueto govorilo precej o raznih primerih šampanjiziranja. Res pa je treba priznati, da so tudi nekatere ljubljanske tihotapje, ki same producirajo penečju vino kot nadomestilo za predragi šampanjec.

☉ Kupčija s suhimi gobami. Pri objavi podatkov o ljubljanskem konzumu smo računali pod sveže sadje tudi sveže gobe, ki se trošarajo po isti meri kakor sadje. Višja pa je užitina na suhe gobe. Lani je Ljubljana uvozila 24.552 kg suhih gob. Ljubljane je važno tranzitno tržišče za suhe gobe. Te gobe, ki gredo zopet iz Ljubljane, pa v teh podatkih niso vštete.

Kulturni obzornik

Pedagoški zbornik SSM za leto 1933

Za knjigama dr. J. Jeraja »Naša vas« (Oris vede o vasih) in dr. S. Gogala »Temelji občne metodike« (Uvod v praktično pedagogiko), ki sta izšli še pred božičem, je Slovenska šolska Matica razposlala te dni še tretjo in zadnjo izmed njenih publikacij za leto 1933. — Pedagoški zbornik (XXIX. zvezek; str. 146). Kot vsa zadnja leta, kar ga ureja vseuč. prof. dr. K. Ozvald, je Pedagoški zbornik tudi letos nad pričakovano bogat. Po vsebini in kvaliteti najboljši je brez dvoma članek »Nove psihološke smeri (psihološka, individualna psihologija) in pedagoška vprašanja«, ki ga je prispeval urednik sam in v katerem podaja najprej kritičen opis obeh — Freudove in Adlerjeve psihologije, nato pa v vsi nazornosti prikaže njune pomankljivosti za pedagoško delovanje. — L. Puhar je po zapiskih Fr. Milčinskega napisal lep instruktiven članek »Pijanec pred sodiščem«; uvod o Milčinskem kot enem najvišjih pedagoških vrhov na slovenski zemlji; pa mu je napisal urednik. — Po snovi najzanimivejša in najdaljša je »Socialno-antropološka študija k vprašanju manjvrednega otroka« dr. B. Škerlja, ki jo je napisal na podlagi antropoloških preiskav 76 otrok z drž. pomožne šole v Ljubljani in v katerem na podlagi statistik in rodovnikov pokaže izvor anomalij, ki je v dednosti. — Mnogo praktičnih navodil za domačo vzgojo otrok nudi članek M. Senkoviča: »Sola in dom«. Prijetno pisani in s številnimi primeri osvetljeni članek je zamisljen kot snov za predavanja na roditeljskih sestankih. — Končno

☉ Ponarejeni petači. V mestu so se pojavili ponarejeni petači, to so novci po 50 Din. Policiji je že prijavljenih nekaj primerov. Od kod izvirajo še ni ugotovljeno. Novci so prav dobro ponarejeni, na videz jih sploh ni mogoče ločiti od pravih, spoznajo pa se po zvenku. — Pozor torej!

☉ Pazite se pred goljufom. Po Ljubljani hodi neki srednjeveliki možki, črna suhoga obraza, oblečen v črn suknič in pokrit s plišastim zelenim klobukom. Možakar, ki je najbrže kak cigan, govori srbohrvatsko ter si izbira za svoje žrtve zlasti blagajničarke. Po navadi prosi, naj bi mu premenjali tisočdinarski bankovec, pri čemer potem izmakne ali goljufava blagajničarko, za kolikor more. Tako je pred dnevi na zvit način izvalil ob blagajničarko v trgovini Jurjevce-Fabiani znesek 400 dinarjev, na enak način pa je hotel ogoljufati tudi trdvo Brezniki v Stritarjevi ulici, kjer pa so ga razkrinkali, nakar jo je popihal. Pripetilo pa se je še več takih primerov. Goljufa išče policija.

☉ Tatvine v Ljubljani. Z dvorišča gostilne pri »Jerici« v Prešernovi ulici je te dni izginilo lepo, 1500 Din vredno kolo, last Alojzija Jesiha. Kolo ima evidenčno številko 2385-1-2. Odkar so uvedene tablice za kolesa, so tatvine precej ponohale, ker je tatovom zelo težko spravljati kolesa v denar. Če kdo ukrade kolo, ga najbrže samo zaradi sestavnih delov, s katerimi se iz starih koles dajo prav lepo napraviti — nova. — V trafiki v Kolodvorski ulici 8 je neki možki izmaknil znesek 845 Din. — Elizabeti Kregarjevi na Zrinjskega cesti 3 je neznan tat ukradel iz shrambe 22 kg masti v porcelanastem loncu in okrog 20 kosov mila, v skupni vrednosti 850 Din. — Trgovcu s kožami Francu Miheliču iz Solnika je neznan tat odnesel iz veže gostilne pri Češnovarju na Dolenjski cesti vrečo, v kateri je bilo 6 lisicjih kož, 1 dihurjeva, 10 zajčjih ter 12 čepic iz polhovih kožic. Mihelič trpi okrog 3000 Din škode.

☉ Ujet tat. Slaščičarju Ivanu Vukoviču v Florjanski ulici 13 je izginila prednočnim lepa modra obleka, vredna 1000 Din, njegovemu sostanovalcu zidarju Francu Beliču pa 300 Din vreden suknič. Oba sta tatvine osumila nekega mladega človeka, ki so mu bile razmere znane. Policija je včeraj tega človeka aretirala ter se pri zaslišanju prepričala, da ima pravega v rokah. Aretiranec sicer zanika vsako tatvino, vendar pa mu to pred kaznijo ne bo pomagalo.

☉ Mestna zastavljavnica bo na praznik (svečnico) dne 2. februarja t. l. za stranke odprta in bo istotam med 10 in 11 javna dražba preprog.

☉ Na vseh tramvajskih listih je reklama za rogaško slatino, ki je v zvezi z dobitki. Pojasnila v vsakem tramvajskem vozu. 753

☉ Opozarjamo: Kdor dobre vinske kapljice si požel, naj v gostilno Rokodelskega doma pohiti. — Kdor zdravo, močno in ceneno hrano rad imel bi, naj se v gostilni rokodelski abonira. — Kdor s kegljanjem hoče se razvedriti, naj zapomni si, da v Rokodelskem domu v Ljubljani kegljišče je najboljši in najcenejši.

Jesenice

Umril je na Savi 54letni tovarniški uslužbenec Jože Šest, ki je zadnja leta zaposlen kot čuvaj tovarniške gasilne shrambe.

Pozor kolesarjem. Samo še do nedelje je čas prigrilati kolesar in plačati takso za leto 1934.

sta prispevala še Jan Šedivý informativen članek o zgodovini bolgarskega solstva in B. Horvat poročilo o Antauerjevih prirediteljskih knjigah »Do stvarnega uka v I. razred osnovne šole«. — Zborniku je priložen na koncu Upravni vestnik SSM. — Knjige SSM zadnjih let, zlasti pa članki v Pedagoškem zborniku pričajo, da se je pedagoško stremljenje pri nas vendar že premaknilo z ozkega gledišča šolske pedagogike in se začelo dotikati tudi vprašanj o ostalih področjih pedagoške kulture. Pedagoška dognanja na teh področjih pa bi morala postati last vsa izobraženstva: zato naj bi publikacije SSM vsaj prebral vsak inteligent.

Kulturne zanimivosti

Prvi slovaški zvočni film. Lani je bil izdelan in nedavno predvajan prvi slovaški zvočni film »Dežela prepevac«. Izdelal ga je režiser Plicka, ki je znan zapisovatelj slovaške narodne pesmi in se je izkazal že v nemim filmom »Po gorah in dolinah«. Glasbeno stran je oskrbel popularni član bratislavske opere Štefan Hoza ter ljudski pevski zbori in ljudski pevci. V največjo odliko je filmu, da so vse slike posnete v naravi, a nobena v ateljeju. Je to prvi slovaški zvočni film. Tu se je režiser od golega etnografskega fotografa dvignil do popolnega umetniškega dela, ki ga je ustvarjal tri leta. Zato je Plicka bela vrana med režiserje. Film je sicer v prvi vrsti propagandni film za tujino, a radi svoje umetniške višine dosega uspeh povsod. Je to filmarna reportaža slovaškega sveta in življenja, s krasnimi naravnimi prizori, brez banalnega kino-dejanja, ustvarjena po fotografski, režiserski in glasbeni strani skladno enoto. Čuden slučaj bi mogoče ta film zanesel tudi v Ljubljano. S. V.

Jubilej prof. Balabanova. Za 35 letnico znanstvenega delovanja bolg. klasičnega filologa in knji-

Mariborske vesti:

Nova načela v gradbenem načrtu

V novem regulacijskem načrtu o gradbeni preureditvi Maribora, ki se nahaja še v delu, je posebno poglavje namenjeno mariborskim ulicam. Poleg drugega je predvideno tudi drugačno dimenzioniranje cestnih hodnikov in cestišča po novodobnih načelih. Novi princip se je že izvajal na Aleksandrovi cesti in v Sodni ulici. Cestišče se je na obeh cestah znatno zožilo, razširilo se so pa hodniki za pešce. Že dosedanje izkušnje na zelo prometni Aleksandrovi cesti so pokazale dobre strani ožje ceste. Promet se razvija mnogo bolj nemoteno in tudi hitreje. Postopoma pa se bodo preuredile tudi ostale ulice. Upoštevalo se bo novo razmerje, predvsem pri zgradnji novih ulic v predmestnih delih. Dosedanje razmerje med hodniki in cestišči se je posebno v teh ulicah, ki imajo

neznamen vzozni promet, pokazalo kot nepravilno. Cesta se je uporabljala samo v sredini, ob straneh pa jo je prerasla trava. Nasprotno pa so hodniki tako stisnjeni in slabo oskrbovani, da se pritožujejo pešci. — Novo razmerje se je določilo sedaj tudi za ceste, ki so se pričele urejati iz sredstev pomožne akcije, za Betnavsko, Delavsko in Fochovo ulico se je določila celotna širina na 15 m, od tega pa odpade na cestišče samo 9 m ter na oba hodnika po 3 m. Še ožja bo Linhartova ulica. Pri širini 12 m o o merila cesta 6 m ter hodnika po 3 m. V Gubčevi ulici, ki meri v širino 10 m, bo odpadlo na cesto 6 m in na hodnika po 2 m. Izprememba je torej prav znatna ter se bo izvajala postopoma tudi na drugih cestah.

Zborovanje pekovskih mojstrov

Včeraj popoldne se je vršil v Gamarinovi dvorani redni letni zbor Zdrženja pekovskih obrtnikov v Mariboru, ki zajema območje obeh mariborskih ter prevajalskega političnega okraja. — Zdrženje predstavlja s svojimi 104 člani močno gospodarsko korporacijo. Pomočnikov šteje 98, javencev 61. Prisostvovali so zborovanju zastopnik obrtne oblasti, vodja tržnega nadzorstva, nadsvetnik Hinterlechner, zastopnik Zbornice za TOI Jakob Zadravec, obrtni nadzornik Založnik in tajnik okrožnega odbora Novak. Predsednik Zdrženja Jakob Koren se je v uvodnih besedah spomnil umrlih članov Maleka, Prekoršeka, načelnika ptujskega pekovskega združenja Lozinška in Ivana Rebeka. Iz tajniškega poročila, ki ga je podal J. Novak, je razvidno živahno stanovsko delo v minulem letu. Vršila sta se dva izredna občna zbora, devet sej uprave. Zdrženje se je borilo proti 3% dodatnemu davku na skupni davek na poslovni promet, proti maksimiranju krušnih cen, proti odpravi nočnega dela, ki bi pomenila uničenje malega obrtnika, pobijalo je neupravičeno izvrševanje pekovske obrti in interveniralo v primerih nelojalne konkurence, banko upravo je naprosilo za izdajo odločbe glede obsega pravic pekovske in slaščičarske obrti, nastopilo je proti podražitvi kvasa ter živahno sodelovalo z vsemi pekovskimi stanovskimi organizacijami v Sloveniji in z Zvezo pekovskih delavcev v Zagrebu. Dva člana sta se udeležila tudi pekovskega kongresa v Belgradu ter je bil izvoljen za zastopnika pekovskih združenj iz dravske banovine predsednik mariborskega združenja Jakob Koren. — Blagajna izkazuje Din 31.820 dohodkov (od tega Din 22.900 na članarini) ter 29.109 Din izdatkov. Obravnava se so tudi zahteve društva pekovskih pomočnikov, ki so bili zastopani na zborovanju s svojimi delegati. Občni zbor se je zaključil brez volitev, ker je bila sedanja uprava izvoljena lani za dobo treh let.

☉ Vajeniški dom v Mariboru. Že dolga leta se čuti v Mariboru potreba po vajeniškem domu. Zahteva po takem zavodu postaja od dne do dne bolj pereča. Zlasti se bavi z načrti zgradbe doma za vajence tukašnje Slovensko obrtno društvo, ki namerava pričeti v najkrajšem času z ureditvijo in zbiranjem potrebnega gradbenega fonda, v katerem naj bi se stekale podpore javnih in zasebnih ustanov ter dohodek raznih društvenih prirediteljev. Po sedanjih načrtih naj bi se namestil vajeniški dom v posebnem poslopu, v katerem bi imele svoje prostore tudi obrtniške organizacije. Potrebna bi bila večja dvorana za vajeniške prireditve, čitalnica, knjižnica ter prostori za glasbene vaje in telovadbo. Kontrolo bi vršili pomočniki in mojstri. Štósoma bi se osnovali v domu tudi internat, v katerem bi stanovali vajenci, ki v mestu nimajo sorodnikov ali znancev ter so brez pravega nadzorstva. Pričakovati je, da bodo odločujoči faktorji podprli težnje obrtnikov ter omogočili osnovanje zavoda, ki je zlasti v današnjih časih radi zaščite obrtne mladine nujno potreben.

☉ Neosnovana vest. Včeraj se je razširila po Mariboru na podlagi »Jutrovega« poročila vest, da se je tukašnji trgovec Mastek pri smučanju smrtno onesrečil. Vest pa je neosnovana.

☉ Voljni red v Zbornico za TOI je tvoril predmet živahne seje tukašnje gospodarske predstavnosti, ki se je vršila v sredo zvečer. Kakor smo že svoječasno poročali, je nastal med štajerskimi gospodarskimi krogi hud odpor proti novemu volivnemu redu v Zbornico za TOI, ki bi bil zagisural predstavnikom ljubljanskega gospodarstva v zborničnem vodstvu fakično večino. Vršila so se radi tega odpora dolgotrajnejša pogajanja, ki bodo privedla, kakor se je pričelo na omenjeni seji, do sporazuma. Razdelitev mandatov se bo izvršila teritorialno, tako da bo štajersko gospodarstvo po svoji številni moči dobilo pri-

merno zastopstvo. — Na seji se je v širših obrisih obravnavalo tudi vprašanje zbornične ekspoziture v Mariboru.

☉ Mestni svet. Redna seja mestnega sveta se je vršila v sredo. Na dnevnem redu so bila po večini osebna vprašanja. Gradbeni dovoljenji sta bili podeljeni samo dve. In sicer Kreditnemu zavodu za predelitev stanovanj v prvem nadstropju hiše Grajski trg 5 v dvoje stanovanj ter Franciški Schmiderer za preureditev prodajnega lokala v Gosposki 2; mora pa predložiti nove fasadne načrte, ki jih odobri gradbeni odbor.

☉ Mariborska trgovina proti konkurenci. — Zdrženje mariborskih trgovcev je izdelalo poseben načrt, kako naj bi se preprečil naval s ustanavljanjem novih trgovskih podjetnic od veletovarn v Mariboru. Radi direktne prodaje ubijajo te podjetnice realno trgovino. Načrt predvideva visoko obdavčenje z občinskimi davčnicami za raznovrstne predmete. Načrt bodo trgovci predložili na primerna mesta.

☉ 80 letnica v bedi. V Krčvinci je dočakal ubog siromak bivši vničar Vincenc Staroverski 80 letnico težkega svojega življenja. Ker je brez sredstev in brez obleke, se priporoča usmiljenim ljudem. Darove sprejema naša uprava.

☉ Plemenito srce. Brivski mojster g. Boštjan Ulčar je ob priliki svoje 50 letnice daroval za uboge dijake preko podpornega oddelka KMKA Panonije znesek Din 50. Bog plačaj!

☉ Izkoriščanje gramoznih jam. Uvedla se je revizija obrtnih dovoljenj glede izkoriščanja gramoznih jam na področju mesta. Po novem odloku se smatrajo gramozne jame kot gradbe ter bodo morali vsi njihovi lastniki, oziroma izkoriščevalci zaprositi za gradbeno dovoljenje.

☉ Levo roko si je zlomil v Spodnjih Ložah 16letni Alojzij Korošec; padel je na ledeni cesti, pa je šla kost na dvoje. Zdravi se v bolnišnici.

☉ Cerkevna tatvina. Najpogostejše se dogajajo cerkvene tatvine v magdalenski cerkvi. Včeraj je zopet izginil z oltarja cerkveni prt, vreden 350 Din. Tat se je neopažen izmuznil.

☉ Tuja drva. V pekarskih gozdovih so se zadnje čase množile tatvine drv. V sredo so zalotili studenski orožniki v gozdu, ki so ga imeli prijetelj tuje lastnine najbolj na piki, skupino sedmih možakarjev, ki so korajzpo podirali in žagali drevesa ter si pripravili za par voz drv. Orožniki so to sedmorico odpeljali s seboj ter bo morala dati odgovor. So pa sami reveži, ki jih je pogajala res sila v tuj gozd, da so si dobili nekaj drv za pešca.

Celje

☉ Proračun občine Celje-okolica za leto 1933-1934 izkazuje dohodek 1.994.127 Din prav toliko izdatkov, ter je za 21.000 Din višji od prejšnjega. Za kritje izdatkov so predvideni sledeči dohodki: 94% doklada na direktne davke, občinska trošarina in takse. Deklada je zvišana za 14%. Proračunska seja se bo vršila prihodno sredo ali četrtek.

☉ Lastnike biciklov se zadnjikrat opozarja, da je treba njihova vozila vsako leto prijaviti, zato naj ne odlašajo s prijavi do 31. t. m., ko poteče rok. V zadnjih dneh ne bo mogoče sprejeti vseh prijav, od 1. febr. dalje pa bo nastopilo kazensko postopanje. Prijave se vlože pri predstojništvu mestne policije, odnosno pri okrajnem načelnstvu, kjer je pač bilo vozilo opremljeno z registrsko številko.

☉ Gibanje na delovnem trgu. V drugi desetini januarja se je na novo prijavilo 106, delo je bilo ponujeno 12, posredovanj je bilo izvršenih 12, odpadlo je 522 delovnih moči, in sicer 502 moška in 20 žensk, v evidenci jih je ostalo 621, 580 moških in 41 žensk. Ta številka je napram prejšnji, ki je izkazovala 1049 brezposelnih zelo nizka, to pa zaradi tega, ker se bo tudi v vrstah brezposelnih po novi naredbi vodila drugačna evidenca. Delo je na razpolago: 1 strojevodji, 1 mizarju, 1 hlapcu, 2 kuharicam, 2 služkinjam in 1 postrežnici.

☉ Nepopoljaljiva grešnica je mlada Pavla V., po pokliče brezposelna delavka. V zadnjem času je ukradla nekemu slepcu manufakturnega blaga in platna, ki ga je dobil dve leti zaporedoma od neke dobredelne organizacije, v vrednosti okrog 1100 Din. Blago je policija sicer zaplenila, toda že potem, ko je bilo prodano. Pavla tatvino prizna in je bila zato oddana v zapore okrožnega sodišča. Ina tudi dva nezakonška otroka, za katere pa skrbi večina njena mati, ki je sama velika reva. Če mati kaj sprosi za otročiče, pride hčerka in odnese zane.

☉ Smolo je imel zadnje dni v Celju neki predavatelj. Neko celjsko društvo ga je povabilo, prišel je iz Zagreba, toda tam, kjer bi se imelo predavanje vršiti, ni bilo ničesar pripravljeno, tako da je moral gospod, po dolgi vožnji iz Zagreba, urediti pred predavanjem še vse tehnično delo sam. Lepega izpričevala si Celjani na ta način ne bodo napravili.

Ptuj

Ogromna skala, ki je zdrknila izpod ptujskega gradu, kakor smo poročali, je napravila na gospodarskem poslopu sodnega oficijala Pintarja okrog 10.000 Din škode. Komisija je ugotovila, da je vzrok nezgode ta, ker strmi svet ni bil zaščiten in se je zemlja radi močnih padavin zrahljala, kar je povzročilo da je skala — že tretja — z ogromno množino zemlje zdrknila v nizino. Mestni magistrat je odredil, da se prične takoj z delom za zaščito proti ponovnim nevarnostim.

Falziikat 50 dinarskega kovanca so ugotovili v Ptuj. Falziikat je prav dobro izdelan in ga je težko ločiti od pravega.

Policijske vesti. Policija je prejela 21 letno Julijano Majcen, brezposelno vrtnarico, brez stalnega bivališča, pristoino v občino Sv. Tomaž pri Ormožu, radi prepovedanega povratka v Ptuj, od koder je izgnana, izročili so jo sodišču. Poteklo je komaj osem dni, ko je bila odpravljena odgonskim potom v domovinsko občino po prestani kazni treh tednov, katero kazen je dobila od sodišča radi prepovedanega povratka.

ževnika Aleksandra Balabanova, je bila prirejena te dni v Soliji velika slovesnost, katere se je udeležila celo kraljevska dvojica. Za ta dan je tudi izšla bogata knjiga: »Aleksander Balabanov«, kjer je izbor Balabanovih pesmi, prevodov (silen prevajavec!), več felitonov, književnih esejev in razprav o poetiki. Drugi del knjige (celotna knjiga obsega 595 str.) pa vsebuje sestavke o Balabanu in njegovi delavnosti, tu so sodelovali vsi vidnejši bolgarski književniki.

Stoletnico prvega stalnega zagrebskega gledališča bodo Hrvatje praznovali 4. novembra t. l. Kot prva predstava tega dne je bila pred sto leti nemška drama »Nikolas, Graf von Zriny« (Körner), seveda v nemščini. V hrvaščini je bila izvajana prva drama šele l. 1840., in sicer Kukuljevičev »Juraj i Solija«.

Smrt španskega slikarja. Te dni je v Barceloni umrl v 72. letu znani španski slikar Utrillo. Pokojnik je živel dolgo vrsto let v inozemstvu, zlasti v Belgiji. Nemčiji in na Bolgarskem. S svojimi deli je odločilno posegel v razvoj takozv. umetniške revolucije v Barceloni.

»Zlatna knjiga«, br. 35, katero izdaja mesečno znani belgajski knjižničar Geza Kohn kot posebno otroško književno zbirko, prinaša v zadnjem zvezku perzijske pravljice »Hiljadu i jedan dan«.

Drobne. Te dni so odprli v Berlinu razstavo moderne kitajske umetnosti, katere se je udeležil novi kitajski poslanik v Berlinu, Liu Cang. — Satirični roman Vladislava Vančure, »Konec starych časov«, bo izdala v bližnji prihodnosti praška založba Melantrich. Vančuro poznamo po krajših prevodih tudi Slovenci. — Roman H. Manaa, »Resno življenje«, je pravkar izšel v praški založnici Gutenberg.

Strahovalci Kranja in okolice sojeni

Ljubljana, 25. januarja.

Več mesecev so se lani poleti in jeseni vrstili dan za dnem razni vplomi in okolici. Mlada vlomilska tolpa, ki je štela sedem članov, večinoma ljudje, ki so živeli ob brezdolci in se klatili okrog ter vlamljali, kjerkoli se jim je nudila ugodna prilika, je strahovala gorenjsko prestolnico in okolico. Proti koncu septembra, ko so bili izvršeni prav veliki vplomi se je kranjskim orožnikom posrečilo, da so prijeli vse, drugače dobro organizirane svedrovce, ki pa so bili deloma še »zelenci« v svojem nepoštenem poslu.

Velik vplom je bil 7. septembra lani izvršen kar ob belem dnevu v trgovino Ahačič in Sifrer v Kranju. Tu so vlomilci odnesli 8900 Din gotovine. Glavar družbe se je neopažen splazil opoldne, ko so trgovino zaprli, v trgovske lokale in revidiral blagajno, v kateri je dobil prav čeden plen. Glavar je plen razdelil med svoja tovariša tako, da je eden prejel 2200 Din, drugi pa 1200 Din. Vlomilci so se nato odpeljali na veselo izlete, najprej na Jesenice in nato na Bled, kjer so popivali ter v družbi dveh ženskih zapravljal »lahko prislužen« denar. Peljali so se celo z avtom na ljubljanski jesenski vselejem.

Drug večji vplom so skušali izvršiti v Švarovo gostilno v Kranju. Zal so dobili samo 130 Din, čeprav so računali, da jim pride v roke najmanj 300 jurjev. Trojica tolpe se je nato 20. septembra odpeljala v Tržič. Tu so ponoči vlomili v Ruhovo gostilno. Njihov informator jim je zatrjeval, da dobe najmanj 50.000 Din. Dobili so samo 3 kovače. Ko je glavni zasnovatelj tega vlomilskega načrta izvedel o uspehu nočnega pohoda, je jezen pripomnil: »Kaj, za vraga! Samo 3 kovače, saj sem vedel, da ima Ruh najmanj 50 jurjev.«

Izvršili so tudi druge manjše tatvine. Naposled se je družba domeniila in organizirala, da z združenimi močmi vdere v domovanje posestnika Anžeka v Trbojah. Nekdo je tolpi natvezil, da hrani Anžek doma najmanj 300.000 Din. Govoril jim je: »Stari Anžek je bogat. Jemlje iz hranilnic, ker se boji za denar in ga zato hrani doma v skrini.« Družba je odšla v Trboje. Previdno je oprezovala. Računala je, da bodo vsi domači odsotni na polju. Načrt se jim je izjalovil. Prišli so v drugič Poslali so izvidnika v vas, toda ta je prihitel ves zasopel nazaj: »Joji! Nič ne bo! Orožniki so v vasi!« Razpršili so se na vse strani.

Zli duh celi mladi vlomilski družbi pa je bil France Meglič iz Kranja. Po njegovih navodilih so trikrat vlomili v tiskarno Savo, a odnesli malenkostne svote po 100 Din. On je bil nekak nadzornik družbe.

Pred malim senatom so se včeraj zagovarjali mladi vlomilci. Čudni tipi! Bilo jih je kar sedem. Razprava je bila tajna, ker so bili udeleženi trije starejši mladoletniki. Razprava je trajala od 11 dopoldne do 5.30 popoldne. Bila je po obsegu pravcata potorna razprava. Sodba je bila stroga. Starejši mladoletniki so prejeli prav primerne, toda milejše kazni. Drugi, štirje polnoletniki pa so dobili: samski Viktor Markez, stanujoč v Jesenicah, 9 mesecev strogega zapora, Albin Smid, človek brez stalnega bivališča, 1 leto in 1 mesec strogega zapora, hišnik Jože Ahačič na 5 mesecev strogega zapora in glavar tolpe France Meglič na 2 leti in 4 mesece robije. Vsi so bili dalje obsojeni v izobčo častnih državljanjskih pravic za 2 odnosno 3 leta. Obsojenci so brez nadaljnega kazni sprejeli in so odšli v zapore okrogznanega sodišča. Za razpravo je med Kranjčani vladalo veliko zanimanje.

Kaj pravite?

K besedi »lavina« namreč, ki se je te zadnje čase že tako udomčila v naši časnikarski slovenščini? Ali ne zveni tudi vam, gospod urednik, tako nepopisno domače? Za res in šment vzemi, da je ne morem najti niti v enem naših slovarjev! Enostavno »plaz« pravijo tam. In tako pravijo tudi vsi naši pisatelji z našim kmetom vred. No, če beseda ni slovenska, bo pa mednarodna vsaj — elegantna je dovolj — in smo si jo tako opravičeno smeli »izposoditi«, kakor tiste »direktorje« in druge take »sodobne« pridobitve. Obrnem torej po vrsti tuje besednjake in najdem, da li stvari pravita n. pr. Anglež in Francoz »avalanche«, Italijan pa »avalanga«. Celo vrli Srb — nazleže vsem svojim »munštiklam« — odnosno Hrvat zmore edino »plaz«. Kvečjemu še »usove«. Potemtakem je reč edino Nemcu »Lawine«, nemškimi besedam pa so doslej pri nas priznavali »internacionalnost« in zato splošno poravnost samo neke vrste rdečkarji. No, kaj bodo napravili, prepuščam tistim, ki se jih taki izrazi tako radi pri- mejo, meni je šlo samo za ugotovitev, da je »lavina« čisto navadna nemška beseda, kakor kak »Schneesturz« ali »Erdbeben«.

„Pevec“

„Pevec“, glasilo Pevske zveze, ki je bil lani prenehal radi krize, bo letos zopet nadaljeval svoj delo. Izhajal bo ravno tako vsaki drugi mesec, počenši s februarjem, in bo obsegal prav tako 8 strani literarnega dela s članki, poročili, oznanili itd. in 8 strani glasbene priloge. Cena mu ostane kljub krizi ista, t. j. letno z glasbeno prilogo vred 50 Din. Tudi odslej bo možno naročiti zborom poleg celotnega lista tudi posamezne priloge po 10 Din za vse leto. Prepisovanje not ne bo dovoljeno. Naj ne bo zbor, ki ne bi bil naročnik!

Uredništvo je prevzel priznani skladatelj Matija Tomc, prof. v št. Vidu nad Ljubljano, kamor je treba pošiljati vse dopise, namenjene uredništvu.

Za glasbeno prilogo imamo pripravljene poleg raznih drugih krepkih stvari zlasti lepe mladinske pesmi, ki bodo prav prišle mladinskim in ženskim zborom.

Upravništvo poziva vse stare naročnike, ki še niso poravnali lanske naročnine za leto 1932, naj jo čimprej poravnajo, ker jim sicer ne bi poslali novega letnika. Prosimo ostanite nam zvesti še dalje in pridobivajte novih naročnikov! Čim več naročnikov bo, tem boljši bo list.

Koledar

Petek, 26. jan.: Polikarp, škof; Pavla, vdova.

Novi grobovi

† Ivan Zajc v Soteski. V Soteski v šentjakobski fari za Savo je umrl ugleden posestnik in gostilničar g. Ivan Zajc. Nje.ova gostilna pri »Bošcu« je splošno znana vsej okolici ter številnim ljubljancem, ki so radi zahajali v to prijazno hišo zlasti spomladi in jeseni na nedeljske sprehode. Rajni Zajc je bil pošten, dober, veren krščanski mož, ki je zaradi svojih dobrih lastnosti užival splošno zaupanje in spoštovanje. Vsi so ga cenili tudi kot vzornega gospodarja. Njegovo lepo posestvo pod prijaznim soteskim hribom ter solidna gostilna ob robu gozda bo hudo pogrešala dobrega moža. Blag mu pokoj, sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

† V Štepanji vasi pri Ljubljani je včeraj zjutraj v 78. letu starosti mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Komatar roj. Cimerman. Pogreb bo v soboto ob 3 popoldne na pokopališče v Štepanji vasi. Naj ji sveti večna luč Zalujočim naše sožalje!

† Na Kremencih pri Igu je 21. januarja umrl g. Fran Šerak, mlinar in posestnik. Pokojni je bil brat l. 1931. umrlega g. Jerneja Šerjaka, poslovodje in hišnega posestnika v Ljubljani. Pokopali so ga na Igu 23. t. m. Pokoj njegovi plemeniti duši, preostalom naše iskreno sožalje!

Jugoslovanska knjigarna

Hitro računanje je nujna zahteva našega časa. Izšel je »HITRI RACUNAR«, nekakšen računski stroj, porabjen za vsakovrstna preračunavanja. S pomočjo »Hitrega računarja« množiš, deliš, računaš, orestiš, popuste, doklade itd., brez vsakega napora, tudi v največjem hropu, a kljub temu zelo hitro in popolnoma točno. Ob sklepu leta ko inventariziraš, sklepaš knjige, preračunavaš zamudne obresti, pripravljaj za bilanco, imaš računanja in napora čez glavo. Zdej moreš opraviti vse te ogromne račune igraje, v najkrajšem času in popolnoma točno! Nabavi si »Hitrega računarja«, ki ga je sestavil Lovro Novak in obsega 253 strani velikega formata, po večini računske tabele, velja pa le Din 60. Knjigo dobiš v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani; naklada je majhna, zato pohiti z nakupom.

Naznanila

Ljubljana

I Poselska zveza vprizori v nedeljo, t. j. 28. t. m. ob 17 popoldne veseloigro »Tetka bo prišla« v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica 12. K obilni udeležbi vabijo vabi odbor.

I Javna produkcija gojencev drž. konservatorija bo drevi ob 18 v dvorani Filharmonične družbe. Ta produkcija se vrši v proslavo sv. Save, zaščitnika naših učnih zavodov in bo imel pred začetkom sporeda govor o sv. Savi prof. Marijan Lipovek. Nato sledi spored, ki ga izvajajo gojenci solopjevskega, klavirskega in instrumentalnega oddelka. Vstop na produkcijo je prost, vsak posetnik si mora nabaviti spored, ki se dobi tekom dneva v knjigarni Glasbene Maticice za 2 Din. Ravnateljstvo opozarja stariše in gojence zavoda, pa tudi vse prijatelje konservatorija in Glasbene Maticice na to produkcijo.

I Občni zbor pevskega društva »Krkovo-Trnovo« bo v nedeljo, dne 28. t. m. ob 9 dopoldne v gostilni g. Inkreta, Korunova ul. K obilni udeležbi vabi odbor.

I Uradništvo Poštne hranilnice (čekovnega urada) ima v soboto 3. februarja ob pol 21 v Trgovskem domu svojo prvo prireditev, katere čisti dobiček je namenjen bolniškemu fondu. Na prireditve opozarjamo vse industrijske, trgovske in obrtniške kroge, da s svoji imenitimi darovili naklonjenost tej človekoljubni akciji. Vstop z vabilii, ki se dobe v blagajni Poštne hranilnice.

I Tečaj nemščine za širšo javnost, ki ga prireja J. C. Liga v šentjakobski meščanski šoli, se nadaljuje v četrtrek, dne 25. t. m. od 18—19.

I Krajevni odbor JS v Ljubljani javlja, da je občni zbor iz tehničnih razlogov preložen na 15. februarja ob 8 pri »Slamiču«.

I XII. redni občni zbor Angleškega društva v Ljubljani bo v sredo, dne 31. t. m. ob pol 21 v damski sobi kavarnice Emona z običajnim dnevnim redom. Ob tej priliki opozarjamo na društveno knjižnico in čitalnico v Rožni ulici 41, kjer se izposojajo knjige in sprejemajo novi člani ob torkih in petkih od pol 18 do 19. na društvene angleške tečaje in na redne tedenske konverzacijske večere ob sredah od pol 21 dalje v kavarni Zvezdi.

I Nočno službo imata lekarni; mr. Sušnik, Maršijev trg 5, in mr. Kuralt, Gosposvetska c. 4.

Maribor

m Mariborski smučarski klub ima jutri v petek ob 20, v klubovi sobi, Kolodvorska 1. sejo upravnega odbora in sestanek vseh tekmovalcev.

m Društvo »Danica« proslavi desetletnico plodnosnega dela društvenega kapelnika Franciška Grma v soboto zvečer z družabnim večerom, v nedeljo ob pol 12 bo zahvalna služba božja v baziliki Matere Milosti, med katero svira društvena godba, popoldne ob pol 5 pa bo v društvenem domu akademija s pestrnim sporedom brez vstopnine, ter velja spored kot vstopnica. — Dobijo se pri vratarju v franciškanem samostanu ali pa pred akademijo pri blagajni.

Celje

c Gospejno društvo naznanja, da ima v nedeljo, dne 28. t. m., po litanih v farni cerkvi ob pol 4 popoldne v opatiji redni letni občni zbor.

c Občni zbor Jadranske Straže bo drevi ob 8 v mali dvorani Celjskega doma Na dnevnem redu je tudi predavanje g. V. Pirnata o pomenu, vrednosti in potrebi Jadranske Straže.

Drugi kraji

Novo mesto. Katoliška akcija priredi v nedeljo, dne 28. januarja ob 4 popoldne v dvorani Prosvetnega doma skiptično predavanje »Izlet Jadranske Straže po Sredozemskem morju«. Predava g. prof. Janko Miakar iz Ljubljane. Predavanje bo zelo zanimivo in ga bo spremljalo obilo skiptičnih slik.

Litija. Krajevni odbor Jadranske Straže bo imel svoj občni zbor 21. januarja ob pol 8 zvečer v prostorih 6. razreda ljudske šole.

Cerkije pri Kranju. Podmladek Jadranske straže na Davorin Jenkovi državni narodni šoli priredi v nedeljo 28. t. m. ob 3 popoldne v cerklianski šolski dvorani veliko akademijo z izbranim sporedom: petje, deklamacije in igraica v treh dejanjih »Morice«, spisal Jos. Lapajne. Ob sklepu alegorična slika.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Petek, 26. januarja: Zaprtlo.

Sobota, 27. januarja: »Pravica do greha«. Izven.

Globoko znizane cene od 5 do 14 Din.

Nedelja, 28. januarja: Ob 15. uri »Turske kumare«. Izven. Znizane cene od 6 do 20 Din.

Ob 20. uri »Gospodična«. Premijera. Izven.

Opera

Začetek ob 20.

Petek, 26. januarja: Zaprtlo.

Sobota, 27. januarja: »Ples v Savoju«. Premijera. Izven.

Nedelja, 28. januarja, ob 15: »Nižava«. Izven. Znizane cene. — Ob 20: »Ples v Savoju«. Izven.

Ponedeljek, 29. januarja: Zaprtlo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, 26. januarja: zaprtlo.

Sobota, 27. januarja ob 20: »Scampolo«. Red A.

Nedelja, 28. januarja ob 15: »Studentje smov«.

Najnižje cene. (Sedeži po 15, 12, 10, 8, 6, 5 Din; stojišča po 3 in 2 Din.) — Ob 20: »Mala Floramya«.

Gostovanje tenorista Stjepana Ivelje.

Bučka na Dolenjskem

Umril je v Ljubljani in bil tam pokopan tukajšnji posestnik Gabrijel Fabjančič, sin ugledne bivše tukajšnje učiteljske obitelji. Pokojnik je bil brat magistratnega tajnika in urednika Vladislava ter celjskega profesorja Milana in bratrance gimnazijskega direktorja dr. Ratajca. Bil je zelo zgleden fant: marljiv kot čebelica in bogoljuben. Redno vsak mesec večkrat je bil gost Gospodove mize — in neustrašen tretjerednik. Rad je čital — katoliško časopisje in knjige. Na Jarč vrhu si je bil zadnja leta uredil prijazen in čeden dom, kjer je gospodaril pod spretnim vodstvom skrbneblage matere. Pa je kar nepričakovano prišla prijateljica smrt in odpeljala s seboj — dobrega jelkota — k Bogu v nebesa. Blag mu spomin!

Naša dekleta imajo že nekaj tednov sem gospodinjki tečaj. Vodi ga domačinka gđ. Alojzija Komljančeva, učiteljica iz Škocjana. Prenočnemu delu želimo obilno blagoslov!

V pomoč lesni stroki

Slabi izgledi za naš izvoz lesa so privabili zastopnike sekcij lesnih trgovcev v dravski banovini na sejo odbora Osrednje sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih združenj, kjer je podal tajnik Kaiser naslednji referat.

V zadnjem času so se vršili med predstavniki lesne trgovine in industrije Jugoslavije, Avstrije in Italije skupni sestanki, ki so imeli namen, da se doseže sporazum med glavnimi državnimi izvozniki lesa v Srednji Evropi, radi izvoza mehkega lesa v Italijo. Predstavniki Italije so na teh sestankih večkrat poudarjali nujno potrebo ureditve italijanskega tržišča mehkega lesa in to pod grožnjo, da bi v primeru, da se tak sporazum ne bi dosegel med državami izvozniki, Italija uvedla, odnosno zvišala, uvozno carino na mehke les, da s tem zaščiti svojo, sicer skromno produkcijo v severnih pokrajinah.

Sledilo je nato v Rimu pogajanje o reviziji trgovske pogodbe, ki pa je na podlagi dosedanjih poročil za nas neugodno poteklo. Italija namerava povišati uvozno carino devetkrat tako, da bi znašala nova carina na 1 tono lesa 90 lir.

Tak povišek carine bi povsem ubil naš izvoz lesa v Italijo, zlasti če uvažujemo, da uživa Avstrija na italijanskem lesnem tržišču velike ugodnosti, ki jih mi nimamo.

Sklenjena bo nadalje avstrijsko-italijanska lesna konvencija, ki bo našemu izvozu z avstrijsko-italijansko konvencijo s preferenčno carino mnogo škodovala; poleg tega pa uživa Avstrija že danes ugodnost v tarifah, ki je preko 200 lir pri vagonu nižja od naše.

Za naš zunanje-trgovinski položaj je nadvse važna tudi upostavitve izvozne organizacije. Po sklepih mednarodne konference bi se morala v vseh srednje-evropskih državah izvoznih lesa osnovati avtoritativna izvozna organizacija, ki bi bila sposobna, da prevzame odgovornost in obvezo za mednarodne dogovore. Vse države: Avstrija, Češkoslovaška, Poljska in Rumunija so ob sodelovanju državne uprave, že popolnoma ali vsaj deloma, izvedle izvozno organizacijo. Pri nas se to vprašanje rešuje že dve leti, pa kljub vsem naporom naših strokovnih organizacij, še ni prišlo do upostavitve te organizacije. Osnovanje avtonomne, na uredbi elonecne izvozne organizacije je pri nas življenjska potreba. Vsako negiranje obstoječega mednarodnega sodelovanja je v sedanjem času škodljivo. Če dejansko obstoja mednarodni sporazum, zlasti glede italijanskega tržišča, ali naj mi, ki smo na italijanskem tržišču najbolj zainteresirani, stojimo ob strani in mirno opazujemo, kako nam sosedne države — izvoznice lesa razkosavajo to naše edino stalno tržišče?

Treba je zato nujnih ukrepov, da se izvozna organizacija po predlogih, ki se obravnavajo sedaj v ministrstvu za šume in rudnike, nujno oživotvori.

Podrobno je orisal nato položaj našega izvoza lesa na Ogrsko in težkoče, ki ovirajo naš izvoz, da bi se uveljavil v prekmorstvu. Soglasno je bila sprejeta nato sledeča ugotovitev: Razpravljajoč o težkem položaju, je kateremu se naša lesna trgovina nahaja, je Osrednja sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih združenj ugotovila, da so v omiljenju katastrofalnega položaja nujno potrebni sledeči nujni ukrepi:

Z ozirom na mednarodni položaj v lesni trgovini je nujno potrebno takojšnje osnovanje avtonomne, avtoritativne izvozne organizacije, ki naj usposobi naše lesno gospodarstvo za prevzem mednarodnih obvez.

Usvetih revizije trgovske pogodbe z Italijo bo težko prizadel naš izvoz lesa, zlasti z ozirom na znatne ugodnosti, ki bodo uveljavljene z avstrijsko-italijansko lesno konvencijo. Avstrijsko-italijanska zvezna tarifa je že sedaj pri vagonu lesa za preko 200 lir nižja nego naša, kar odvzema našemu izvozu vsako konkurenčno sposobnost.

Da se omili položaj, zahteva lesno trgovstvo da ministrstvo za promet preko generalne direkcije državnih železnih stonij nujno v zvezo z upravo italijanskih državnih železnice in izpostuje, da se tudi za naš izvoz doseže znizana zvezna tarifa iste konstrukcije, kot je pogojeno z Avstrijo.

Naša lesna trgovina in industrija je v popolnem zastopu. Pod pritiskom težkih prilik, je do ekrajnosti reducirala svoje obrate. Vsaka delavnost ji je radi obstoječih denarnih razmer povsem nemogoča. Krediti so usahnili, dolgovi groze podjetjem s propadajo, obresti rastejo. Izvoz lesa iz naše države je poleg tega obremenjen s številnimi različnimi taksami in pristojbinami; med njimi obremenjujejo izvoz zlasti pristojbine za potrdilo o izvozu, za zavarovanje valute, izvozna uverjenja, carinsko manipulacijo, cestne izredne doklade. Naša železniška tarifa za prevoz lesa v ničemer ne odgovarja sedanjim cenam lesa in znaša ugovornina do 100% vrednosti blaga. Ta neprimerno visoka obremenitev lesne trgovine s taksami, pristojbinami in tarifami pa je skrajno škodljiva tudi za narodno gospodarstvo, ker na domačem trgu izpodjedajo posredno ceno, ki jo dobi kmet za les, in na inozemskem trgu ustvarja konkurenčno nesposobnost.

Z ozirom na to je nujna potreba, da se izvede čimprej revizija vseh pristojbin, ki obremenjujejo izvoz, ter da se lesna trgovina zaščiti, kakor so zaščiteni drugi stanovi in ustanove.

Mnogo težkoče v izvozu povzročajo lesni trgovini devizni predpisi. Način obračunavanja valute je v veliko škodo izvoznikom. Izvoz v Italijo se obračunava z uradnim 28,5% prim., kar pa ni v skladu z dejanskim tečajem dinarja v inozemstvu. To povzroča izgubo našim izvoznikom in prihaja v korist italijanskim kupecem, ki prihajajo k nam in nabavljajo valuto po dejanskem tečaju v inozemstvu.

Lesno trgovstvo, odločno in ponovno zahteva, da se obračunavanje valute vrši po dejanskem tečaju.

Vsem tem mnogim težkočam, s katerimi se bori naša lesna trgovina, pa se pridružuje še postopek državnih šumskih podjetij, ki s svojo ogromno ekološko in izvozno škodoje interesom zasebne lesne trgovine in industrije, kljub temu, da baš zasebna lesna trgovina in industrija prenaša vsa teška javna bremena.

Prekomerna eksploatacija državnih gozdov po državnih podjetjih in velik izvoz, znatno omejuje zasebni izvoz; zato je solidarna zahteva vse lesne trgovine in industrije, da se eksploatacija, kakor tudi izvoz lesa po državnim lesnih podjetjih omeji tako, da ne bo oskudovana zasebna lesna trgovina in industrija.

Razpravljalo se je na seji nato še o predprilavi zbora vse slovenske lesne trgovine in industrije.

A. S.: V Južno Afriko! Iz dnevnika ribniške misijonarke

Z veliko vnamo in skrbnostjo se je Marija Pogorelec, sedaj sestra Ivana Elizabeta iz reda Salezijank, pripravljala na misijonsko delo v južni Afriki. V Perugiji v Italiji, kjer se je neposredno pripravljala za idealno delo, je nastopila svojo pot prav na južni konec Afrike. Iz njenega dnevnika, ki ga je pisala na daljni poti in poslala svojim staršem iz Keimōša na južnem rtu Afrike, posnemamo nekaj podatkov, ki bodo brez dvoma zanimivi marsikoga, zlasti ker le malokateriga Slovenca vodi pot tja. Iako-le popisuje svojo misijonsko pot: 19. junija 1933, v ponedeljek. Ob pol 9 zjutraj zapustimo svoj ljubi dom v Perugiji. Pri odhodu nam na dvorišču zapoje naše sestre poslovilno pesem. Potem pa na vlak proti Genovi. Vožnja tja je bila lepa. Ob pol 6 zvečer smo v Genovi, ki je lepo zgodovinsko mesto. Drugo jutro, 20. junija, smo imeli dve sv. maši, po zajtrku pa nam je sestra spremljevalka do sem, takoj preskrbela prostor na ladji, kamor smo se vkrcale že pred kosilom, odrinile pa smo šele ob 8 zvečer. Naslednji dan, 21. junija, na god sv. Alojzija, smo pristali v Livornu, kjer smo ostali ves dan. Tu se je naša ladja izpraznila, pa zopet napolnila z blagom. To je zahtevalo čas vsega dne, tako da smo od tam odrinili šele zvečer istega dne.

22. junija. Danes imamo zopet dve sv. maši, jaz pa sem prejela samo sv. obhajilo in sem morala takoj zopet v posteljo. Saj vam je gotovo znano, da skoraj vsak potnik na morju čuti neko posebno slabost, ki ga sila, da izroči del zavzete hrane ribam, potem je zopet boljše. Tudi jaz sem morala plačata ribam zahtevani davek, ki pa sem ga odrajtala takoj prva dne, sedaj pa mi gre izvrstno. Saj je danes na krovu ladje silno lepo, nebo modro, morje temnozeleno, vetrič nalahno pograva, me pa mirno slonimo v svojih ležalnih stoli na krovu in občudujemo vsemogočnost in velikost božjo. Kako je lepo! Proti koncu dneva nas spremlja francoska obala, vsa lepa, da krasna. Ob 10 zvečer pristanemo v Marseju na francoskem obrežju, a nas je že prej objel globok spanec.

23. junija. Danes, na praznik presv. Srca Jezusovega, se prebudimo v francoskem pristanišču v Marseju, kjer smo imeli prvič sv. mašo na ladji, ker smo ostali ves dan v pristanišču. Nebo je čisto in se veseli z nami.

24. junija. Sobota, god sv. Janeza Krst. Dve sv. maši. Vsak dan je lepši. V našo kabino smo danes sprejeli novo sopotnico, priletno gospo, ki tudi potuje v Afriko. Opoldne se začne naša ladja polagoma spuščati na širo morje, ki je pokojno in niti ne čutimo, da ladja že hiti z največjo brzino. V daljavi vidimo zadnje sledi suhe zemlje in male čolnice, nad seboj nebo, okrog sebe morje. Vse štiri misijonarke se razgovarjamo z duhovnikom misijonarjem, ki potuje v isti misijon in isto hišo kot jaz. Zvečer prevlečejo nebo oblaki, mi pa gremo ob 9 k počitku.

25. junija, nedelja. Imamo kakor navadno, dve sv. maši. Ze pred mašo smo na krovu, nebo je jasno, iz morja pa vstaja vzhajajoče solnce, katerega žarke pije morsk gladina. Kdo je večji kot Bog, vzklinke duša ob tej nepopisni lepoti! Na krovu pišemo, se učimo ali pogovarjamo. Ob 10 dopoldne vidimo v daljavi Balearske otoke. Dan je lep, večer jase, nebo čisto ves dan. Proti večeru zagledamo Pireneje, visoko špansko gorovje. Noč lega na morje, še nekaj minut, pa bomo Bogu poslali svojo molitev hvalnico, voščili: Lahko noč, Bog nam daj svojo pomoč! in zdrknili v naročje spanca.

26. junija. Dan je lep, jasen, na krovu smo. Dopoldne vidimo zopet vrhove španskih gor, popoldne gorovje, pokrito s snegom, nam pa sije ves dan toplo solnce. Čas mineva hitro, solnce, izmučeno in žejno od dnevnega potovanja, lega v morje, da si pogasi veliko žejo in se okopje dnevnega znoja. Nad nami se raztegne čudovito zvezdnato nebo in oglasi se nam »zvon počitka«.

27. junija. Ob pol 6 zjutraj jadramo skozi Gibraltar. Na obeh straneh se vidi suha zemlja. Na evropski strani je nebo prevlečeno z oblaki, vendar vidimo visoko skalno gorovje. Na drugi strani pozdravimo prvič našo ljubo Afriko. Tam vidimo belo mesto, osvetljeno od solca, obstoječe iz mnogih malih hiš z ravnimi strehami. Tu je zemlja angleška. Tudi na evropski strani vidimo malo mesto, a ne prav jasno. Začel je vleči močan veter, a mi plovemo mirno. Veter postaja silnejši, mi pa že zapustimo Sredozemsko morje in se spuščamo v Atlantski ocean. Približno do 3 popoldne se nam še bliska afriška obala, potem pa nas objame širni ocean. Nebo je jasno, mrzel veter brije, ladja se močno ziblje in se uri v težki telovadbi.

28. junija. Morje valovi z vso močjo, mrzel veter žene ladjo, ki se ziblje semintja. Sami smo na brezmejnem morju! Iz valov se prikazujejo razne morske ribe. Na ladji so pomaknili čas za dve uri nazaj.

29. junija, praznik sv. Petra in Pavla. La ladji kakor večer, morje silno nemirno, ladja se močno nagiblje. Bližamo se svoji prihodnji postaji.

30. junija. Pristali smo v Las Palmas, na enem izmed Kanarskih otokov. Dan je lep in jase. Po sv. maši se na krovu ukvarjamo z ročnim delom. Pristanišče je veliko; skoraj vsako uro vidimo prihajati in odhajati kako veliko ladjo. Pred nami leži belo moderno mesto, za njim visoko skalnato gorovje. Zvečer zagrnejo nebo gosti oblaki, mesto pa zažari v neštetihi luči. Ko bomo že spali, se ladja spusti na širo morje proti južni Afriki.

1. julija. Na visokem morju smo. Solnce, ki pravkar vzhaja, poljublja morje, ki se v njegovih žarkih vidi, kakor bi bilo posrebrano. Nevzdržno brzimo po morju, ker nas tudi močan veter poriva.

Valovi se besno tepo z ladjo, cele vodene gore se dvigajo, pa se zopet potaplajo. Tu intam se pokaže leteča morsk riba. Sicer pa je ves dan lep in jase. Vsi smo zdravi in veseli, saj nas spremljajo molitve domačih in božji blagoskovi!

2. julija, nedelja. Imamo dve sv. maši. Ves dan megla, le semintja se pokaže solnce. Ugoden veter nam dela vožnjo zelo prijetno in kar brzimo po morsk gladini. Spremljajo nas morske ptice, ki sedajo na morje in mirno sedijo, ne da bi jih motili morsk valovi. Proti večeru morje vzvalovi, da mala ladja, ki jo vidimo, skoraj zajema vodo. Na morju se lepo molit!

3. julija. Danes brez najmanjšega vetriča. Gosta megla leži na morju. Solnce na nebu je brez moči, da lahko gledamo vanje s prostimi očmi. Zdi se pravi jesenski čas. Proti poldnevu je zrak vroč, zelo soparen, da si solca ne vidimo več. Vedno več rib spremlja našo ladjo, cele skupine se pode za nami, med njimi nekatere do dva metra dolge. Dobre telovadkinje poskakujejo in se potaplajo. Zemlje pa zaradi goste megle ne vidimo.

4. julija. Ob 6 zjutraj smo v pristanišču Dakar, ki je francoska kolonija v severni Afriki ob puščavi Sahari. Lepe hiše kot v Evropi. Vrtovi polni cvetja in sadnega drevja. Bližajoč se pristanišču prvič vidimo množico naših bratcev-zamorčkov. Prvič jih v duhu pozdravimo in sprejmemo v odprta srca. Kako so ubogi, pa tako pridni pri delu! Malo čunij imajo na sebi in povečini so bosji in vendar ves dopoldan izpraznjuje našo ladjo. Solnce pripeka, zemlja žge, zrak je vroč, treba poguma pri delu. Po veri so mohamedanci. Enega sem videla opravljati svojo molitev. Takole je napravil: Odkril se je, sezul neke vrste podplate, se priklonil, pokleknil na tla in dvakrat poljubil zemljo, potem sedel in se nekoliko odpočil. Tako je storil trikrat zaporedoma, se pokrkl in obul ter nadaljeval svoje delo. Po skromnem kosilu smo naredili s svojim patrom kratek izprehod okoli mesta. Srečavali smo zamorske žene, noseče male otroke zavite v velikih rutoh. Z isto ruto je bila tudi žena vsa zavita. V parku smo videli skupine zamorčkov, ki so sedeli poleg klopi v pesku. Bržčas jim pesek bolj prija nego klop. Pozdravljali so nas po francosko, njih lasno govorico smo slišali redko. Povsod okrog mesta raste južno sadje. Ko se vrnemo na ladjo, nas je že čakala večerja. Nebo prevlečejo oblaki.

5. julija. Zelo soparno. Temni oblaki ravno med sv. mašo vsujejo dež, pa se nebo kmalu zopet zjasni. V teku dopoldneva nas je obiskal na ladji tukajšnji misijonar iz reda »duhovnikov od sv. Duha«. Ima za obdelovanje ogromno in trdo zemljo, saj na nji živijo večinoma mohamedanci, ki se skoraj ne dajo pokristjaniti. Popoldne je lep solnčen dan. Ob 4 se poslovimo od malega mesteca Dakarja in odjadramo zopet na širo morje. Slovo imamo sijajno, ker se nebo vedno bolj raduje z nami. Piha lahki vetrič in nas krepča. Parobki zemlje čedalje bolj izginjajo iz vida. Ladja plove zelo mirno. Pozno zvečer pada zopet nekoliko dežja ter ohladi vroči zrak. Na krovu smo, zapojemo še kratko pesem v čast Mariji, »morski zvezdi«, in z njenim blagoslovom odidemo k počitku.

6. julija. Zjutraj dežuje. Morje je sicer dokaj mirno, a ker je naša ladja precej izpraznjena, se močno ziblje. Vreme ves dan neizpremenjeno. Dež ponehuje, pa se zopet vlje.

7. julija. Vreme kakor večeraj. Naj v tem vrenu nekoliko popisem naše stanovanje in družbo. V 3. razredu, kjer se vozimo, nas je 7 oseb. Me štiri sestre, ona priletna gospa, ki je vstopila v Marseju, naš pater z mladim gospodom. Imamo skupno jedilnico za 10 oseb, pa nas je, kakor rečeno, samo 7. Obudujemo vedno skupno. Naš pater moli glasno pred in po jedi, me štiri mu odgovarjamo. Naša dva sopotnika ne molita, kar je zelo žalostno. Imamo pa dobro in zadostno hrano. Zjutraj ob 8 zajtrk, ob 11 kosilo, ob 3 malico, od 5 do 6 večerjo. V naši kabini je 6 postelj, torej je ena vedno prazna. Ob pol 6 vstajamo, ob pol 10 gremo k počitku. Svevda čas tudi lahko menjamo, pa me smo zadovoljne, da moremo kaj delati, ker čas hitro teče. V kabini našega patra pa je mlad gospod, ki potuje v svojo domovino Afriko. V prvem razredu so sedaj samo še 4 osebe, ker je en gospod izstopil v Las Palmas. Na ladji pa je še neki drugi duhovnik, voditelj nekega italijanskega bogoslovja, ki potuje samo okoli Afrike. Voditelj in delavec na ladji je 40 oseb, z nami vred torej 51 potnikov. Lastnik naše ladje je v Trstu, in v Las Palmas smo srečali ladjo istega društva. Veliko oseb na ladji govori hrvaški jezik, strežnica bolnikov celo slovenski!

8. julija. Ena naših sester in jaz sva nekoliko oboleli. Ker je lepo vreme, sva ves dan na krovu, kamor nama prinašajo tudi hrano, ker se na svežem zraku lažje uživa. Včasih nama tudi naš pater prinese kako stvar. Zdi se nama, da z njim pride tudi blagoslov.

9. julija, nedelja. Bila sem že pri sv. maši, dočim je naša sestra še vedno bolna. Pozneje sva bili obe na krovu v ležalnih stoli. Zopet je lepo jasno in solnce krasi božjo naravo. Naš pater je kot vidni angel, za dušo in telo nam skrbi. Tudi drugi potniki zopet čutijo morsk bolezen. Okrog ene popoldne vidimo rtič Palmas in se nahajamo v tropičnem, najbolj vročem pasu zemlje. Ves dan je jase, zvečer pa nebo čudovito posejano z neštetihi zvezdami, kakor se doma ne vidi.

»Zakaj se voziš v svojem avtomobilu vedno sam? Zakaj niti enkrat ne vzameš s seboj kakega izmed svojih prijateljev?«

»Hahaha, kako bi potem ljudje vedeli, da je avto moj!«

70 Judov, ki so pribežali iz Nemčije v Pariz, za pušča francosko prestolnico in se odpravljajo na pot v Palestino.

Bolgarska trojka in Torgler — nemški talci

Proti očitkom, da se trem Bolgarom Tanevu, Dimitrovu in Popovu, ki so bili zapleteni v proces radi požiga nemškega parlamenta, v ječi slabo godi, se Hitler brani s tem, da nemške agenture v svet pošiljajo fotografije treh Bolgarov. Takšno imajo pred seboj tudi naši bralci. Od leve proti desni: Tanev, Dimitrov in Popov.

Trije Bolgari, kakor tudi nemški komunist Torgler so bili pri obravnavi oproščeni, toda nemška vlada jih nikakor noče izpustiti. Postali so nekaki talci med Nemčijo in sovjetsko Rusijo. Med tema državama so se odnošaji zelo napeli. Nemčija hoče Bolgare obdržati za talce, in sicer zato, da bi Rusija izpustila nekaj Nemcev, ki so obdolženi sabotaže. Cel angleški list »Times« je nedavno izrazil mnenje, naj bi Nemčija izpustila Bolgare. Iz Moskve na drugi strani poročajo, da je boljševiška vlada sklenila, da imenuje Dimitrova za generala rdeče vojske.

Zadnje dni so se v obmejnih vaseh med Holandsko in Nemčijo pojavili velikanski letaki: »Hi-

ter muči Torglerja! Pomagajte mu! Nemška vlada je v odgovor na to povabila nekaj holandskih, francoskih in angleških časnikarjev ter jih prosila, naj bi si ogledali ječo, v kateri živi Torgler. Poročevalc holandskega lista »Telegraaf« piše, da je Torglerjev izraz svež in da se nekdanji komunistični vodja boljše počuti, kakor za časa obravnave. Torgler je baže tudi rekel, da mu propaganda radi dozdevnega slabega ravnanja z njim samo škoduje. Torgler je tudi podpisal izjavo, ki pravi, da so vesti, češ, da v ječi slabo ravnaajo z njim, neresnične. Izjavo so fotografirali in jo dali priobčiti v listih. Glasi se: »Izjavljam, da sem od ponedeljka dne 14. januarja v ječi tajne državne policije v Berlinu, kjer z mano spodobno ravnaajo. O mučenju ne more biti govora. Izročam to izjavo moji ženi, da bi jo izročila tisku.« — Nimamo konkretnih podatkov, na podlagi katerih bi lahko trdili, da se Torglerju v ječi slabo godi. Vendar na takšne izjave, pisane pod fašističnim režimom, ne moremo mnogo dati.

Opat priča, da zmaj v Loch Nessu živi

»The Universe« je v svoji zadnji številki priobčil mnenje nekega opata o zmaju v jezeru Loch Ness. Opat Hunter-Blair O. S. B., ki je bil nekdanji opat samostana »Fort Augustus«, je 50 let živel v neposredni bližini jezera Loch Ness. P. H. je pisal v listu »The Universe«, da ase izpovedi številnih oseb o zmaju, ki so ga videle v jezeru, strinjajo z njegovim opazovanjem. On sam nikakor ne dvomi, da živi v jezeru nenavadna žival, in sicer v globini jezera. Žival ne prihaja samo od časa do časa tja, temveč živi v njem stalno. Po njegovem mnenju sodi ta vodni velikan v vrsto plezozavrov, ki so živali v ledeni dobi, ko so bila velika jezera na škotski planoti, kakor Loch Ness, Loch Lochy in Loch Dieh zvezana še z morjem.

Češkoslovaška je zelo pri srcu svetemu očetu

Sveti oče je v torek sprejel dijake češkoslovaškega semenišča sv. Nepomuka. V svojem nagovoru je Pij XI. izjavil, da stoji Vatikan in Češkoslovaška pred podpisom »modusa vivendie«. Med drugim je sveti oče tudi dejal: »Vi predstavljate deželo, ki nam je zelo pri srcu, in sicer radi dogodkov, ki so zelo važni za dušni blagor, za božjo slavo in za katoliško cerkev.«

Radio v službi pravice

Iz Budimpešte poročajo, da so v nekem jarku našli mrtvo telo 50-letnega trgovca Ludvika Varge. Na mrliču so opazili znamenja, ki kažejo, da je bil Varga zvezan in z nekim topim predmetom ubit. Varga se ni razumel s svojo ženo in večkrat sta se prepirla. Žena ga je celo zapustila in šla k drugemu. V teku dveh ur po odkritju mrliča so s pomočjo radia aretirali njo in ljubimca. Radio je tako uspešno pomagal pravici.

»Tatek, kakšne kroglice so to?«

»Te so za mojo trkuljo.«

»Ali jih rada žre?«

Polet v stratosfero v odprti gondoli!

Francoski letalec polkovnik Herrera se pripravlja na polet v stratosfero. Herrera se bo dvignil z balonom, v katerega pojde 24.000 kub. metrov plina. Dosedanji letalci v stratosfero so se dvignili v zaprti gondoli, Herrera pa bo imel odprto. Svevda se bo zavaroval pred mrazom in pred hudim zračnim pritiskom oziroma prehudo razliko v zračnem pritisku. Na glavi bo imel posebno čelado, ki jo bo grel električno, telo pa si bo zavil v posebne obveze. Na naši sliki: na levi zgoraj čelada, na desni zgoraj polkovnik povit v obveze, spodaj levo: model z odprto gondolo. Desno: letalčeva slika.

Vsako leto praznuje Bolgarija »posvetitev bolgarske vojske«. Desno od metropolita Stefana bolgarski kralj Boris. Posvetitev se izvrši v navzočnosti inozemskih diplomatov.

Gospodarstvo

Najboljše in najcenejše hranilo - mleko Ljubljana premalo ceni

Ko se je ob koncu leta meril ljubljanski žolodec, smo videli, da je popila Ljubljana za silne milijone alkohola v najrazličnejših oblikah in stopa tako vstric z drugimi večjimi mesti. Pri primerjanju uživanja drugih hranil pa pada v oči, da porabi Ljubljana le četrta litra mleka dnevno na osebo, čim da popije vsak Dunajčan nad pol litra, Pražan celo trideset litra, da ne govorimo o raznih severnih mestih Evrope, kjer doseže poraba mleka nad en liter na osebo. Prav čudna je ta zaostalost Ljubljane in si jo na prvi pogled težko tolmačimo. Kdor pa malo globlje pozna položaj ve, da ni tukaj kriva cena mleka, ker je v Ljubljani mleko tako poceni kakor v malokaterem drugem mestu, pač pa ima ljubljansko mleko to slabo stran, da je zanikerno pripravljeno. Takšno slabo pasteurizirano mleko ima mimo slabega okusa tudi to napako, da se rado pokvari, če že ni samo po sebi škodljivo. Zaradi iste napake — slabe pasteurizacije — se tudi ni moglo uveljaviti takozvano biološko.

Ze je bila Ljubljana na tem, da zleze, kar se preskrbe mleka tiče, nazaj v primitivne razmere. Tu pa so z vsem umevanjem svoje naloge priskočile Ljubljani na pomoč Gorenjske mlekarske zadruge in pričele uvažati najboljše pasteurizirano mleko v steklenicah na trg. Ze pri sprejemanju mleka ne gledajo te zadruge le na množino mleka, temveč predvsem na kakovost in ga tudi po tej vrednosti plačujejo. Še več, pri njenih dobaviteljih je uvedena povsod stroga kontrola molznic v zdravstvenem pogledu, zlasti kar se tiče tuberkuloze. Posebno to zadnje važno vprašanje je odločilno pri primerjavi z običajnim nekонтроliranim mlekom. Če pomislimo, da je v marsikateri hiši kupljeno mleko v nadomestilo za materino mleko pri otrocih in krepilo jetiki podvrženih ali celo za njo že obolenih slabšev, nam je jasna razlika med zdravim in okuženim mlekom. Naš mešan vse premalo upošteva vrednost mleka kot hranila sploh, da ne

govorimo o odličnih prednostih pravilno pasteuriziranega mleka, kakor ga nudijo Gorenjske mlekarske zadruge. Pomislimo le, da služi mleko za prvo in pogosto tudi za poslednjo hrano človeku. Poglejmo, kako krasno se razvijajo doraščajoča teleta, ki jim poleg običajne krme dajemo še vsak dan nekaj mleka za priboljšek. Ne zdi se škoda mleka pametnemu živorejcu, nevedni mešan pa ga pritrjava celo svojim otrokom v dobi doraščanja. Mimo maščobe in dragocenih beljakovin ter mlečnega sladkorja vsebuje mleko namreč v prav lahko prebavljivi obliki najvažnejše rudninske snovi, zlasti apno, ki je najvažnejši gradnik človeškega telesa. Apno v zvezi z vitamini je tista snov, ki daje mleku njegovo neprepenljivo vrednost.

Po drugih mestih imajo že desetletja upeljano dnevno pitje mleka med šolske deca, v naši banovini je edino Maribor nekaj podobnega ukrenil. Pri nas se pa žal starši na vso moč otepljejo otroka, če prosí za denar za mleko, zato tudi dostej ni bilo kaj prida uspeha z uvajanjem pitja mleka po šolah. *Vsak mešan, ki ima doraščajoče otroke doma, bi moral za vsakega otroka kupiti dnevno najmanj pol litra mleka več.* Tako bi bilo pomagano zdravju otrok, Ljubljana bi bila lahko ponosna na svojo statistiko o konzumu mleka. Gorenjske mlekarske zadruge bi pa morale svoj obrat povečati in, če se da, še izboljšati. Za mleko v steklenicah pasteurizirano da Dunajčan, ki je poučen o vrednosti takega mleka, prav rad tri četrtine dinarja več pri litru. Tudi Ljubljani bodo morali priti do prepričanja, da je pasteurizirano mleko Gorenjskih mlekarskih zadrug najboljše in zato pri njegovi ceni z navadnim mlekom mnogo cenejše in zdravju prikladnejše. Niti kakor ne smemo pustiti, da bi zaradi naše nemarnosti morale opustiti Gorenjske mlekarske zadruge svojo čast in napredku higijene ustrezajoče pasteurizirano mleko v steklenicah.

kovati, da se bodo v kratkem začela trgovinska pogajanja med našo državo in CSR, nadalje pa tudi med našo državo in Romunijo.

Borza

Dne 25. januarja 1934.

Denar

Danes so narasli tečaji Bruslja, Londona, Newyorka, Prage in Trsta. Curih in Pariz sta ostala neizpremenjena. Popustila sta pa Berlin in Amsterdam. Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po 9,15, na zagrebški po 9,10 in belgrajski po 9,06 in 9,05. Grški boni so notirali v Zagrebu in Belgradu 30,37.

Ljubljana, Amsterdam 2300,96—2312,32, Berlin 1342,36—1353,16, Bruselj 797,18—801,12, Curih 1108,35—1113,85, London 179,19—180,79, Newyork 3563,83—3592,09, Pariz 224,65—225,77, Praga 169,67—170,53, Trst 300,13—302,53.

Promet na zagrebški borzi 50.260 Din. Curih, Pariz 20,27, London 16,21, Newyork 325, Bruselj 71,925, Milan 27,115, Madrid 41,675, Amsterdam 207,75, Berlin 121,40, Dunaj 72,95 (56,75), Stockholm 83,50, Oslo 81,40, Kopenhagen 72,40, Praga 15,275, Varšava 58,10, Atene 2,94, Carigrad 2,49, Bukarešta 3,05.

Vrednostni papirji

Tendencja je nadalje čvrsta in so tečaji bili višji kot včeraj. Na zagrebški borzi danes niso bili zabeleženi zaključki.

Ljubljana, 7% inv. pos. 60 den., agrarji 40 den., vojna škoda 277 den., 3. 275 den., begl. obv. 44 den., 8% Bler. pos. 40 den., 7% Bler. pos. 37,50 den., 7% pos. DHB 54 den., Kranj ind. 250 bl.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 60—62, agrarji 29—31, vojna škoda 277,50—280, 2. 276 den., 3. 272—274, 4. 271—274, 6% begl. obv. 44—46, 8% Bler. pos. 40,50—42, 7% Bler. pos. 37,50—39, 7% pos. DHB 53 den. — Delnice: Narodna banka 3825 den., Priv. agr. banka 241,50—245, Sečera Osjek 140—155 (14 po 140), Sečera Bečkerek 670 den., Impex 50 den., Trboveljska 105—115.

Belgrad. Priv. agr. banka 242—243 (243, 241), 7% inv. pos. 60—61 (60, 58), agrarji 30,50—31,50 (31,50, 29), vojna škoda 275—277 (276), 2. zaklj. 277, 6% begl. obv. 45,75—46,25 (45, 44), 7% Bler. pos. 37,50 den., 7% pos. DHB 54—56.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je popolnoma neizpremenjen. Pri za koruzo čvrsti tendenci so ostale cene na včerajšnji višini.

Živina

Ptujski prašičji sejem v sredo 24. t. m. je bil dobro založen in tudi kupčija je bila dokaj živahna. Pripeljanih je bilo 246 ščetinarjev, prodano pa 106. Cene za kg žive teže so bile sledeče: Prolenki 6,50 do 7 Din, polmastne 7—7,75, mastne 8, piemenske po kakovosti od 200—450 Din, prasci 6—12 tednov stari od 125—150 Din komad. Prihodnji svinjski sejem bo 31. t. m.

Seveda mu nisem ugovarjala in sem hotela od njega samo to, da reši očeta.

»Pridite k meni na kolodvorc je rekel. »Vprašajte samo po Stepanu Petroviču Pugovkinu! Namignil je kočijažu in se odpeljal, ne da bi me pogledal.

Nekaj ur potem sem šla na kolodvor in na vprašanje, kje najdem Stepana Petroviča Pugovkina, mi je miličnik spoštljivo pokazal salonski voz z velikimi, svetlimi okni.

Precej dolgo sem morala čakati. Slednjič me je prosil tajnik, naj vstopim. Točno kot pri ministru, sem si mislila. Oprava v vagonu je naravnost presenečala s svojim razkošjem, zlasti, če je kdo prišel iz tepluške kakor jaz!

Stepan Petrovič je bil pogreznjen v mehkem blazinastem naslanjaču, da se je videl skoraj edino konec nosu s ščipalnikom in okrogli trebušček. Poleg njega se je igrala na tleh srčkana deklica s lopim noskom; bila je v čisto beli obleki, nogavičkah in črnih lakastih črveljčkih. Nekoliko bolj zadaj je sedela dama in govorila z dekletcem francoski. V sandalnih s podplatih iz vrvice in v ponošeni obleki iz vrečevine mi je bilo kar nerodno v tem »kultiviranem« okolju. Tudi Stepan Petrovič Pugovkin, se je zdelo, da čuti, da ne spada prav za prav tu notri. Niti sedeža mi ni ponudil; morala sem stati.

»Tako, tako, prišli ste prosit za očeta? je rekel po kratkem odmoru. Potem se mu je vendar zadrželo potrebno, da me predstavi dami:

»Moja žena, rojena baronica Vietinghoff! In to

Sport

Smaške tekme Mariborske Z. S. P. odgodene

Mariborska zimsko-sportska podzveza, Smučarske tekme za prvenstvo Mariborske zimsko-sportske podzveze in prvenstvo Dravske banovine, določene za 27. in 28. januarja 1934 v Mariboru, se radi slabih snežnih razmer prelože na pozne š termin v mesecu februarju, o čemur se bo pravočasno obvestilo. Razposlani razpis se spremeni v toliko, da bo start za tekmo v teku v Pekrah pri Mariboru v soboto ob 14. skakalna tekma v nedeljo na skakalnici MZSP v Betnavi. Termin se bo objavil ob prvem zapadlem snegu.

Zanimivo nogomet

nam pripravljajo zopet po dolgem vdorom na igrišču Ilirije ob Celovski cesti v nedeljo 28. t. m. ob 14.

V skrajšanih 50 minutnih tekmah nastopijo trije pari in sicer:

ILIRIJA : KOROTAN
KOROTAN : REKA
ILIRIJA : REKA

Ako smemo prerokovati, moremo smatrati Ilirijo favoritom, ki nastopi s kompletnim prvim moštvom in bo preizkusila ob tej priliki svoje nove akvizicije. Zelo radovedni smo na igro tega novega moštva, ki obeta posebno mnogo borbenosti in tehničnih fines. Reka in Korotan zavzemata v ljubljanskem nogometu prav ugledni mesti in je n. pr. o Reki znano, da si je priborila z veliko premočjo prvenstvo II. razreda, s tako odlično goldiferenco, da ima že drugolacirani negativno.

Občinstvo bo imelo priliko torej gledati nad vse zanimivo tekmovalje. Cene so enotne in zelo nizke.

Tekme za zimski pokal

Ljubljana se lahko pohaba, da ima priliko gledati vsako nedeljo nogom. tekme, ki imajo socialen namen. Da se nekoliko pomaga brezposelnim igralcem, se igrajo tekme za zimski pokal. Turnir se nadaljuje v nedeljo s tekmami Jadran : Slovan in Sloga : Disk, obe na igrišču Hermesa s pričetkom ob 13.30.

Hokei in drsanje na Bledu

Jutri in v nedeljo na Blejskem jezeru

Višek drsalne sezone v letošnji zimi bo jutrišnji in nedeljski mednarodni hokej turnir na Bledu. Na Blejskem jezeru pred hotelom »Toplice« se bodo odigrale mednarodne tekme, na katerih sodelujejo WSK iz Dunaja, FTC iz Budimpešte, VSV iz Beljaka in Ilirija iz Ljubljane.

Prvaki turnirja prejme za nagrado srebrni pokal, vsi igralci moštva prvaka pozlačene plakete, drugolacirani posrebrene plakete, tretje in zadnje plasirani pa bronaste kolajne. — Ilirija se je za to tekmovalje vestno pripravila in upamo, da nas bo na turnirju častno zastopala.

V odmorih bodo oba dni nastopali tudi naši prvaki v drsanju Polo Schwab, Trma in drugi, radi česar bo prireditelj še bolj zanimiva. Obiskovalci tekem se ponovno opozarjajo, da je dovoljena polovična vožnja.

Občni zbor

lahkoatletskih sodnikov JLAZ, sekcije Ljubljana

V ponedeljek so imeli tretji redni letni občni zbor ljubljanskih lahkoatletskih sodnikov jugoslovanske lahkoatletske zveze Udeležba na tem občnem zboru je bila sicer zadovoljiva, vendar smo pogrešali onih sodnikov, ki so tudi pri mitingih običajno manjkali. V splošnem pa je vladalo za ta občni zbor precejšnje zanimanje in posamezni sodniki so s svojo stvarno debato in kritiko dokazali, da jim gre predvsem za napredek te lepe sportske panoge.

Občni zbor je otvoril poselvedeči podpredsednik Ivo Kernavner, ki je uvodoma pozdravil vse tovariše sodnike, katerim se je obenem zahvalil za sodelovanje in pomoč pri lauskoletnih lahkoatletskih mitingih. Omenjal je, da je imela baš v pretekli sezoni sodniška sekcija mnogo posla; je žal, da se niso vsi tovariši zavedali svojih dolžnosti tako kot bi bilo potrebno; zato so morali sodelovati običajno vedno oni in isti ljudje. Pozval je vse sodnike, da naj v bodoče vsi sodelujejo, in to tembolj, ker imamo letos v Ljubljani nebroj, med njimi pa tudi izredno važnih lahkoatletskih prireditelj.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal tajnik g. Ciril Vidic, pa je razvideti, da so delali klubi preko sodniške sekcije, to se pravi, da svojih prireditelj sploh niso javljali sodniški sekciji, ki je morala dočevati svoje sodnike za posamezne prireditelje. Zato v dopisovanju ni bilo nikakega prometa, če izvzamemo nekaj dopisov z Zvezo.

Razumljivo, da povsem tem tudi blagajniško poročilo, ki ga je podal g. Lušin, ni obstajalo iz postavk, kot jih običajno slišimo pri občnih zborih raznih drugih edinic. Dohodkov je bilo malo, izdatkov pa še manj, tako da se je sklenilo nabaviti za ta denar staro pištolo in stoperice.

Na tem občnem zboru se je napravilo več važnih sklepov kakor: da se predlaga zvezi, da preskrbi tudi ljubljanskim sodnikom stoperice (kakor

jih je svoječasno zagrebškim), da sodelujejo pri balkanskih olimpijadah in drugih mednarodnih mitingih tudi ljubljanski sodniki, da se spremeni poslovnik sodniške sekcije, dalje glede obveznega sodelovanja sodnikov pri mitingih, glede sojenja na ženskih mitingih; za službeno glasilo se določita »Slovenec« in »Jutro«; sklenilo se je dalje glede pravočasnih prijav mitingov sodniški sekciji od strani klubov itd.

Staremu odboru je dal nato občni zbor razrešnico, nakar se je izvolila nova uprava z g. Windischem kot predsednikom, inž. Baltičem kot tajnikom in Lušinom kot blagajnikom na čelu.

Naša nogometna reprezentanca za Bukarešto

Glede na bližajočo se kvalifikacijsko tekmo med našo in romunsko reprezentanco, ki se bo vršila 15. aprila v Bukarešti, je naš zvezni kapitan g. inž. Boško Simonovič že podvzel prve korake glede priprave in sestave naše reprezentance. Ker je tudi upravni odbor jugoslovanske nogometne zveze sprejel njegov predlog, se vrši prvi trening že 5. februarja. V nedeljo 4. februarja se vrši v Zagrebu medmestna tekma Zagreb—Belgrad, takoj naslednji dan pa bo naša reprezentanca igrala proti nekemu zagrebškemu klubu ali kombiniranemu moštvo. Obe mestni reprezentanci, zagrebška in belgrajska, bosta igrali z vsemi reprezentantskimi igralci. V državni tim pridejo še Splitčani in naše moštvo bo potem kompletno.

Zvezni kapitan je že sestavil listo igralcev, ki pridejo v poštev za to važno srečanje. To so: Belgrad: Glaser, Spasić, Tošić, Arsenjević, Tirnanović, Marjanović, Vujadinović.

Zagreb: Bratulić, Hügl, Jazbec, Gayer, Kokotović, Živković.

Split: Kragić, Marušić, Čulić, Radovniković, Milutin.

Osijek: Lechner.

Evo, to so igralci, izmed katerih mora izbrati zvezni kapetan najboljše, ki bodo igrali napram Romunom. Ta tekma je tako važna, kot doslej morda še nobena druga; kajti od nje namreč zavisi, ali bo Jugoslavija sodelovala na svetovnem prvenstvu, ki se bo vršilo letos v Italiji, ali ne. Kakse važnosti pa je za vsaj jugoslovanski nogomet naša udeležba na tem svetovnem turnirju, pa ni treba posebej omenjati. Materiala imamo precej in dobrega, naša želja je samo, da bi imel zvezni kapetan pri sestavi tako srečno roko, da bi zmagali. Tekmo je treba vzeti kar najbolj resno, saj vsaj dobro vemo, kako so nam Romuni nevarni.

Smučarski klub Ljubljana priredi drevi ob 20

v letni restavracije Zvezde odhodnico svojemu trenerju g. Leosu Stehliku, ki se v soboto zjutraj vrne zopet v Prago. Vabimo vse članstvo, da se te odhodnice udeleži v častnem številu. G. Stehlik si je z nadvse vestnim treningom naših tekmovalcev pridobil velike zasluge za napredek našega smučarstva in smatramo za dolžnost, da se g. trenerju izkazemo tudi ob priliki odhodnice. Udeležba za odbor in tekmovalce obvezna! Smuk!

Jugoslovanska akademska smučarska organizacija priredi dvodnevno ekskurzijo na Kofce. Odhod jutri ob 7.20. Zbirališče točno ob 7 na glavnem kolodvoru. Tovariši, ki se mislite udeležiti ekskurzije, podpisite se na društveni deski na uni-verzi.

SK Grafika. Drevi ob 8 seja upravnega odbora. Vsi in točno!

Birger Ruud, norveški olimpijski zmagovallec si je v priliki tirolskih smučarskih prireditelj rnil hrbenico.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Petek, 26. januarja: 11.00 Šolska ura; O lepem vedenju (Pero Horn) — 12.15 Sevdalinke v reproducirani glasbi — 12.45 Porčiča — 13.00 Cas, reproducirani koncert slov. narodnih — 13.00 Reproducirane pesmi-donskih kozakov — 13.30 Izleti za nedeljo (dr. Rudolf Andrejka) — 19.00 Sokolstvo: Sokolsko delo v dravski banovini (Veri Svajger) — 19.30 Predavanje Narodne odbrane: Svoji k svojim (dr. Milan Dular) — 20.00 Prenos iz Zagreba: klavirski in violinski koncert — 22.00 Cas, poročila, angleška plesna glasba na ploščah.

Drugi programi:

Petek, 26. jan.: Belgrad: 16 klavirski koncert — 17 Operne arije in pesmi — 19 Operne arije — 20.00 Klavirski koncert iz Zagreba — 21.00 Koncert Trboveljskega slavčka — Dunaj: 17.05 Komorna glasba — 19.00 Zabavna glasba — 20.05 Koncert Mozartovih skladb — 22.00 Radio orkester — Berlin: 19.00 Narodne pesmi in domača glasba — 20.05 »Mali zemljac, oratorij za soliste, zbor, orkester in orgle (Kaun) — 22.30 Radio orkester — Budimpešta: 18.35 Koncert tria — 19.30 Prenos iz opere — Milan: 21.00 Simfonični koncert — Praga: 16.00 Radio orkester — 17.05 Godalni kvartet — 20.00 Radio orkester in violina solo — 21.20 Plesna glasba radio orkestra — Varšava: 17.25 Vokalni koncert — 20.15 Simfonični koncert.

Aleksandra Rahmanova:

Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

9. avgusta 1920.

Primer kolere v naših vozovih! Predvčerajšnjim je bolnik umrl, njegova smrt je povzročila paniko. Ranocelnika, ki ga je zdravil, mladega medicina tretjega letnika, so takoj zaprli in še isti dan ustrelili. V mestu so baje že ugotovili več primerov kolere. Jutri se prične cepljenje proti koleri.

10. avgusta 1920.

No, danes sem doživela zanimivo srečanje, s Stepanom Petrovičem Pugovkinom! Hotel se je pravkar vnesti v elegantno prjetko (lahka kočija); oblečen je bil izredno gospodsko, v čisto novo uniformo, pod pazduho je imel velikansko listnico iz usnja in celo ščipalnik mu je čepel na širokem, mesnatem kmečkem nosu. Bila sem vesela, ko sem videla znan obraz, in sem ga ogovorila.

»Kje je vaš oče? je vprašal z viška.

O, ubogi oče! Prišla mi je srečna misel; hotela sem ga prositi pomoči in mu povedala vse.

»Tako, tako — in zakaj ste pobeželi pred nami? je dejal, ko sem končala. »Zdaj sami vidite, kdo ima prav; mi, ne pa vi, sicer bi ne bili mi zmagali!«

je moja hči; najprej naj se nauči francoščine, ruščine se nauči pozneje sama po sebi! in morda pridemo itak kmalu v inozemstvo v diplomatski misiji!«

Ponovila sem svojo prošnjo in odslovil me je, rekoč:

»No, poskusil bom, rešiti vam očeta. Saj je dober možak, le v politiki je nekoliko zaostal... No, harsaš, idite!«

Tako se je vse spremenilo. Stepan Petrovič Pugovkin, ki je prej v bolnišnici, če je bil trezen, pomival pode, je zdaj visoka uradna osebnost in bo morda našo Rusijo kmalu zastopal v inozemstvu. Kje je neki pustil svojo ubogo ženo, ki jo je zamenil z učiteljico? Njegova karjiera se je pa, kot se zdi, tako strmo dvignila, da je tudi učiteljico zopet pustil in se povzpjal kar do baronice.

15. avgusta 1920.

Doma smo vse boljše; vsi boženci, vse mesto je bolno. Cepjenje proti koleri je jako hudo, skoraj majhna kolera. Vse imamo med 38 in 39 stopinj vročine, mučno bljuvanje, omotice in grozne bolečine. Službo moramo pa kljub temu vršiti, kot da smo popolnoma zdrave.

16. avgusta 1920.

K nam prihaja skoraj vsak dan eden od ujetih Nemcev, ki delajo v knjižnici. On mene poučuje v nemščini, jaz pa njega v ruščini. Z velikim zanimanjem opazujem Nemce; to so naši nekdanji sovražniki, ki smo se z njimi vojskovali »do končne

zmage«. Pri vseh me preseneča velika vladnost in dostojno vedenje. Oblečeni so pa tako kot mi, če včasih naravnost groteskno. Ta, ki se skupno učiva, ima zelene kozaške hlače, črno poletno rubaško in velikansko papaho, in vendar se mu takoj vidi, da je zelo kulturn človek.

17. avgusta 1920.

Naš Nemeč je pripovedoval danes o svojih doživljajih, ko je kot vojni ujetnik skušal pobežniti in prišel v altajsko gorovje, skoz brezljudno Tajgo in kirgizske stepe; beg mu je samo zato izpodletel, ker so ga lastni rojaki, rdeči gardisti, izdali in ga s kitajskimi roparji vred vtaknili v ječo. Slišala sem že mnogo podlega o nemških in ogrskih rdečih gardistih, toda, da more kdo preprečiti svojemu tovarišu vrnitev v domovino, ki je že tako dolgo ni videl, tega ne bi verjela.

Zdaj se ubožeč ne smo geniti iz Omska, kamor so ga spravili njegovi stovaršci; samo dve želji, pravi, da ima: prvi, da bi prišel domov, in drugič, da bi se maščeval nad rdečegardistovskimi izdajalci.

Kadar izgovori Nemeč besedo »domovina«, mu oči vsvojski zasijejo. Ubožeč! Ne, ni ubog; ima domovino, čeprav je daleč odto, in prej ali slej jo bo zopet videl, pozabil na leta pomanjkanja in trpljenja. Toda mi? Kani naj se mi zatečemo? Izobčeni smo, v lastni domovini smo izgubili domovino.

(Konec sledi)

Človek bi obupal ...

Od nikoder nobene rešitve iz tega nezno-
nega položaja Poskusil sem že vse, pa vse
zaman! Smilita se mi vedve!

Ne obupaj, dragi France! Dala sem oglaš
v »Slovenca« in če dobim le desetinko onega
števila ponudb, kot so jih dobili Jernejevi, pa
sva rešena!

Potrži globoke žalosti naznanjamo
vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je naša ljuba mati, stara mati,
teta, gospa

Marija Komatar roj. Cimerman

v četrtek, dne 25. t. m. ob pol 6 zjutraj,
v 78. letu, previdena s sv. zakramenti
mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blage pokojnice bo v soboto,
dne 27. t. m. ob 3 popoldne iz hiše
žalosti Štepanja vas št. 50, na tukajšnje
pokopališče.

Štepanja vas, dne 25. januarja 1934.

ZALUJOCI OSTALI

Pogrebni zavod Ivan Gajšek, Vodmat,
Moste pri Ljubljani.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglas Din 2.—.
Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri
naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonaska 3 mm
visoka pečatna vrstica po Din 2:50. Za pisemne odgovore glede malih oglasov
treba priložiti znamko.

Vajenci

Trgovski vajenec

s primerno šolsko iz-
obrazbo se sprejme v
trgovino z mešanim blagom
v Ljubljani. Ponudbe
na upravo »Slovenca«
pod »Priden in pošten«
št. 796. (v)

Službodobne

Dve prodajalki

sprejmemo takoj in sicer
eno starejšo, vsestransko
vezirano za samostojno
vodstvo detajlne trgovine,
in eno mlajšo kot pomoč.
Obe mesti sta v
Ljubljani. V poštev pri-
dejo le popolnoma zana-
seljive in sposobne moči
s primerno prakso v
modni ali galanterijski
stroki. Kavcija ali iam-
stvo potrebno. V ponud-
bah je navesti točno vsa
dosedanja službena mesta,
možnost nastopa, znanje
in točno tudi zahtevke
glede plače itd. Ponudbe
je nasloviti na upravo
»Slovenca« pod geslom
»Dve prodajalki« št. 782. (b)

Zastopnike

sprejmemo v vseh krajih
dravske banovine za naš
oddelek »Male štednje«.
Jugoslovanska vzajemna
zadruga, Ljubljana, Dvo-
rakova ulica 8. (b)

Hlapca

zanesljivega, poštenega in
pridnega, za enega konja,
takoj sprejme večja trgo-
vina na deželi. Vajen
mor biti konj ter domače-
ga dela, polja ni. Nastop
takoj. Ponudbe na upra-
vo »Slov.« pod »Stalna
služba« št. 744. (b)

Širite »Slovenca«!

Službe iščejo

Trgovski pomočnik

mlad, vojašine prost,
zmožen slovenščine, srbo-
hrvaščine in deloma nem-
ščine, z dobro večletno
prakso, išče primerne
nameščenja. Zmožen tudi
pisarniških poslov. Raz-
polaga s primerno kavci-
jo. Naslov v upravi »Sl.«
pod šifro »Sposoben« št.
793. (a)

Posestva

Trgovsko hišo

na prometni točki pro-
dam. Potrebna četrtna v
gotovini, ostanek vložne
knjižice Kmetijske hranil-
nice ljubljanske. Ponudbe
na upravo »Slov.« pod
»400« št. 783. (p)

Denar

Posojilo

120.000 do 200.000 Din
iščem. — Dobre obresti,
vknjižba na prvo mesto.
Sprejem tudi knjižice
Ljudske posojilnice Ljub-
ljana v polni vrednosti.
Ponudbe na upravo »Sl.«
pod »Kratkoročno« 797.

Najkulantnejša posojila

dajemo na vloge vele-
bank, vrednostne papirje,
vojno škodo, državne bo-
ne. Blairova posojila in
na kurantno blago Nalo-
ge iz province promptno
izvršujemo. Pučka štedi-
ona, Zagreb, Meduličeva
br. 31. Telefon 90-03. —
Naš zastopnik za dravsko
banovino je Rudolf Zorč,
Ljubljana, Gledališka ul.
št. 12, na katerega se je
obrniti. (d)

Stanovanja

V Kranju

na glavnem trgu oddam
s 1. majem večje stano-
vanje. Vprašati pri Rud.
Hlešč, trg., Kranj. (č)

Enosobno stanovanje

solnčno, v suterenu - se
ugodno odda takoj ali
pozneje. Kodeljevo, Šte-
panja vas 123. (č)

Dve sobi

oddam. Opekarska c. 23.

GRÉITE NHOGO

ako ne čitate redno

SLOVENCA

[Pohištvo]

»Javor«

lesna industrija, Logatec,
Ljubljana, Masarykova c.
št. 12 - prodaja pohištvo
iz zaloge na hranilne
knjižice in na obroke. (l)

Prodamo

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v
vseh vrstah - za strojno
pletanje in ročna dela po
najnižjih cenah pri tvrdki
Karl Prelog, Ljubljana -
Židovska ul. in Stari trg.

Parni kotel

z reduciranim pritiskom
3,5 Atm., kurisče 8 m³,
močne konstrukcije, cevi
v dobrem stanju, z ma-
nometrom, ročno črpalko,
zaklopkami itd., na-
prodaj za 5000 Din. —
Kotel služi lahko še 20
let. Na ogled pri tvornici
»Unio«, d. z. o. z., Mari-
bor. (l)

Jabolka

najokusnejša. 5 Din, po-
staja kupca, od 50 kg
povzetno: Postržin, Mari-
bor. (l)

Prodam:

3700 stare strešne opeke
bobrovci, 15.000 stare zid-
ne opeke, suha bukova
žagana drva m³ 90 Din,
krajnike po m³ 60 Din in
butare iz krajnikov 1 ko-
mad 4 Din — A. Trškan,
Ljubljana, Streliška ulica
št. 33. (l)

Čebulček

dobite najceneje pri Ur-
šiču v Moškanjcih; isto-
tam tudi čebulo. (l)

Premišljevanja in propovedi za postno dobo.

Dr. Mihael Opeka: Odrešenje.

Sedem govorov o Jezusovem trpljenju.
78 strani. Cena nevezani Din 12.—, pol platno
Din 22.—, celo platno Din 32.—.
Za avtorjevo ime priča, da je knjiga vredna
prav vse pohvale. Kako nam opisuje trpljenje
našega Zveličarja, si lahko predoči le ta, kdor
prebere knjigo oziroma poslušate te prekrasne
govore. Vsebinska je primerna bodis za pre-
mišljevanje v postnem času ali kot tema za
postne govore.

Dr. Mihael Opeka: Začetek in konec.

Petnajst govorov o življenju našega življenja.
156 strani, nevezani Din 16.—, pol platno
Din 26.—, celo platno Din 40.—.
Tudi to knjigo nam je poklonil avtor za postni
čas in prav nič ne zaostaja po svoji lepi vse-
bini za prvo. Knjiga nam opisuje Nega, ki
je življenje našega življenja prvič kot Sina
božjega, drugič kot moža bolečin, tretjič kot
Zveličarja in rešitelja naših duš.

Obe knjigi vsem prav toplo priporočamo,
zlasti pa č. gosp. duhovnikom.

Dobe se pri

H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva 2.

Obrt

Električne napeljave

popravila vsake vrste, tu
in na deželi — izvršuje
in se priporoča Havliček
Franc, obl. konc. elektro-
tehn. podjetje, Sv. Petra
cesta 5, telefon 34-21. t

Mlinarji!

Rz. prosa, ajde in ječmen
kupite najceneje pri

A. VOLK, LJUBLJANA

Veletrgovinska št. 18 moka.
Rešnjeva cesta 24.

Naročajte
»SLOVENCA«
najcenejši
slovenski dnevnik

Upravni svet, vodstvo, uradništvo in nameščerstvo tovarne kemičnih
izdelkov v Hrastniku d. d. javlja tužno vest, da je njen dolgoletni uradnik
in priljubljeni tovariš, gospod

Mirko Barachini

postal dne 22. januarja t. l. žrtev zločinskega atentata s peklenkim
strojem v vlaku Zidani most—Zagreb.

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 27. januarja ob četrt na 4 popoldne
izpred kolodvora v Hrastniku.

Ohranili mu bomo trajen spomin!

Hrastnik, dne 25. januarja 1934.

Potrži najgloblje žalosti naznanjamo vsem sorodni-
kom, prijateljem in znancem tužno vest, da je gospod

JULIJ PEYER

hranilnični ravnatelj v pokoju

v sredo, dne 24. januarja 1934 ob 8 zjutraj mirno
v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v petek, dne 26. januarja ob 15. uri
iz kapele mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo v soboto ob 7 zjutraj v
stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor, dne 24. januarja 1934.

Rodbine Peyer, Strass, pl. Lichem-Vessel in Stander.

Potrži globoke žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče oziroma sin, brat in
tast, gospod

MIRKO BARACHINI

uradnik kemične tovarne

umrl 22. t. m. zjutraj nagle smrti kot žrtev zlobnega zločina.

Pogreb bo v soboto ob pol štirih popoldne z železniške postaje v
Hrastniku na župno pokopališče v Dolu.

Ohranimo dragemu pokojniku blag spomin!

Hrastnik, dne 25. januarja 1934.

Herta, soproga, Tea, hči, Ivan in Marija Barachini,
starši, Mina por. Šerbec, sestra, Fran, brat in ostalo
sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

Neizmerne žalosti potrži naznanjamo žalostno vest, da je danes ob 6.30 zjutraj,
previden s svetimi zakramenti, po kratki in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal
naš dragi, ljubljani soprog, oče, stari oče in stric, gospod

IVAN ZAJC

gostilničar in posestnik

Pogreb predragega pokojnika bo v soboto ob 10 popoldne iz hiše žalosti v
Soteski št. 5.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi pri Sv. Jakobu.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Soteska, dne 25. januarja 1934.

Marija Zajc, soproga, Ivan, Jožef, Franc, Alojzij, sinovi, Ivanka por.
Bobner, Mici por. Klander, Julka por. Logar, Tončka, hčere, Julius
Bobner, Ivan Klander, Alojzij Logar, Nežka Zajc, zetje in sinaha.

Vsi vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.